

TRETORN HÓCIPÓ VILÁGHIRŰ

1 szavazatot kapott, 1 szavazólap pedig üres volt.
Hadházy Zsigmond dr. főispán nagy éljenzés közben jelentette ki megválasztott alispáná dr. Rásó Istvánt és indítványára dr. Balázár Dezső, dr. Maday Gyula és Ludány Miklós tagokból álló küldöttség ment az alispán megválasztására.

Rövid szünet után feltűnt a terem kitért ajtajában magasan a fejek felett dr. Rásó István alispán, akit ifj. Demjén Lajos, Lederer Ferenc, idősebb Demjén Lajos, Soós Géza, Bökönyi József, Kukly József és Aranyos József a vállukon vittek az emelvény elé, taps és éljenzés közben.

Hadházy Zsigmond üdvözlője az új alispánt

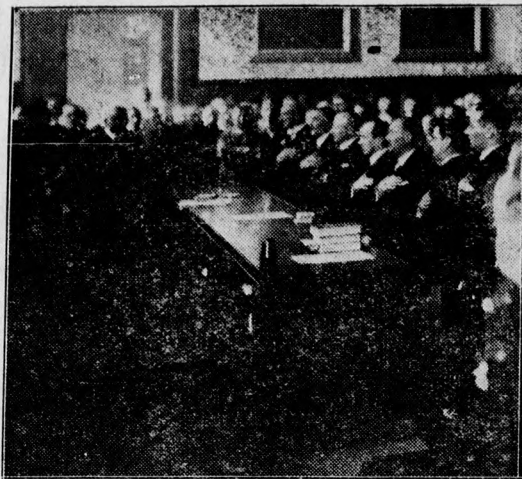
Hadházy Zsigmond dr. főispán üdvözölte ezután az emelvényre fellépett alispánt. Tisztelettel van szerencsém közölni Méltóságod, — mondotta, — hogy törvényhatósági bizottságunk többsége ma hozott határozatával Méltóságodat Hajdúmegye alispánjává megválasztotta. A kitüntető bizalomhoz fogadja Méltóságod őszinte gratulációját. Méltóságos Alispán Úr, Méltóságod igen nehéz időben veszi át ennek a vármegyének a kormányzatát, mert közismert az a rendkívül gazdasági depresszió, amely nemesak vármegyénk közönségét, hanem az egész ország népét irgalmatlanul nyomja, foglalkozási ágra tekintet nélkül. Hajdúvármegye közönsége reménytel néz Méltóságodra, bizonyára abban a hitben él, hogy ebben a rendkívül nehéz helyzetben segítségére siet. Mindnyájan meg vagyunk győződve, hogy jóakarátán semmi sem mulik minden képességét, tudását, akaratát, ügyszerejét és a vármegye közönségének a szeretetét ennek a nagy munkának a szolgálataiba állítja. Ebben a reménységben üdvözölöm ismételen Méltóságodat, munkájához Isten segítségét, működésére áldását kérve.

A nagy éljenzéssel fogadott üdvözlés után dr. Rásó István letette a hivatali esküt.

— Átadom Méltóságodnak a vármegye pecsétjét — fordult ezután az alispánhoz a főispán, átnyújtva az alispáni hatalom szimbólumát, majd Rásó István alispán megtartotta székefoglaló beszédét.

Rásó István dr. székefoglaló beszéde

— Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! — mondotta, — néhány hét múlva két esztendője lesz annak, hogy a Tekintetes Közgyűlés visszavonultságomból előszólítottam, — mint a vármegye képviselőjét az országgyűlés felsőházába beküldöt. E megtisztelő megbízást akkor, mint ki is fejtettem, nehéz időben a vármegye szolgálatában kifejtett működésemmel tulajdonítottam. Most, amikor a mélyen tisztelt közgyűlés ilyen hatalmas, impozánsan megnyilvánuló bizalommal illetett az alispáni székre, úgy érzem, hogy ez a megtisztelő bizalom már nem a multnak, hanem

Hajdúvármegye tisztújító közgyűlése. Balról: A tisztikar leteszi az esküt. Jobbról: A Pénzes Mihály nánási polgármester elnöklete alatt működő küldöttségnél folyik a szavazás az alispáni állásra.

a jövődönök szól. Ép ezért egész valómát mély aggodalom tölti el, hogy vajon a nehéz, válságos időkben képes leszek-e megfelelni a bizalom ilyen hatalmas megnyilvánulásának. De nincs idő a töprengésre: igen, én megkivánok felelni! (Nagy éljenzés.) Uraim, az én csekély tehetségem, szorgos kitartásom, ernyedetlen szorgalmam és vasakaratom szeretett vármegyém rendelkezésére áll.

— Méltóságos Főispán Úr! Azok az őszinte, meleg szavak, amelyekkel Méltóságod volt szíves engem üdvözölni, mélyen meghatottak. Amidőn átvesszem az alispáni pecsétet Méltóságodtól, arra kérem, hogy amint én ez ünnepeles pillanatban Méltóságod felé őszinte szeretettel és bizalommal közeledem, viszonozza ezt hasonló szeretettel és bizalommal.

„Szolgálni kívánom a vármegyének minden fiát”

— Méltóságod a vármegyei alakuló közgyűlés alkalmából elmondott beszédében kifejtette, hogy ennek a vármegyének az alapja az ősi hajdukerület. Engedje meg Méltóságod, hogy ezt a beszédet itt folytassam: igen, ennek a

leszek, hogy megfelelő utra tereljem a központi igazgatást, amennyiben pedig szüksége mutatkozik, itt a központban rendet teremtek. Az egész világon a szociális és gazdasági kérdéseket helyezik előtérbe. Ezek megoldása a legsürgősebb feladat; a kívánások jogos voltát azonban csak a helyszínen lehet átlátni, épen ezért, amikor a központban az ügyek intézése az általam kívánt mederben folyik, felkeresem a vármegye minden városát és minden községét. Nem keresek ünneplést, dolgozni megyek, jóindulattal vezetett szigorú vizsgálatra.

„Legszigorubb takarékoságot az egész vonalon”

Vizsgálat alá veszem az ügykezelést, első sorban a háztartást. Jól tudom, hogy a világszerte feszült pénzügyi állapotok okozzák a nehéz helyzetet, de tagadhatatlan oka a gondolatlan és könnyelmű költsékezés is, pedig a teherbíró képesség folytonosan csökken. Legelső kötelesség a legszigorubb takarékoság az egész vonalon. (Általános helyeslés.) Ez nem jelenti azt, mintha elzárkóznánk az elengedhetetlen közszükségletek teljesítése elől.

Rásó István felsőházi tag, alispán. (Liener felvétele.)

vármegyének a magját az ősi hajdukerület képezi, de igen értékes területet adták azok a virágzó községek is, amelyeket az 1886. évi törvényhozás bölcsessége az ősi hajdukerülethez csatolt, megalkotván ezt a gyönyörű szép, színmagyar vármegyét. Én hűséges fia vagyok ennek az egységes vármegyének, épen úgy, mint Méltóságod, nem különböztetek meg részeket, a maga egészében szeretem a vármegyét és szolgálni kívánom a vármegye minden fiát, bárhol is lakják. (Nagy éljenzés.)

— Sok, nagyon sok mondanivalóm volna a jövőt illetően, méltóztassék azonban megengedni, hogy csak pár rövid szóval ismertesse azokat az irányelveket, amelyek szerint a vármegye fellövését, lakosságának jólétét szolgálni kívánom.

„A szociális és gazdasági kérdések megoldása a legsürgősebb feladat”

— A vármegyei gondolat szolgálatába állítottam egész életemet, az vezetett közpályámon keresztül, amikor a legnehezebb időkben szolgáltam a vármegyét és minden törekvésem arra irányult, hogy megmentssem ezt az eszmét. A régi vármegye minden értékét át akarom vinni a megváltozott viszonyok közé is. Majdnem 10 éve, hogy megváltam a tényleges szolgálatból: éjt-napot egygyé fogok tenni, hogy a vármegye aktuális ügyeit megismerjem és tisztviselőtársaimmal egyetértve azon

— Főjegyzői működésem alatt, amely a háború nehéz éveivel esett össze, valósággal gazdasági voltam a vármegyének. Most szintén az kívánok lenni és e munkámban számítok a mezőgazdasági kamara hathatós támogatására, annál inkább, mert szerencsénk van a kamara nagyérdemű alelnökét és igazgatóját tagjaink sorába számítani. Szándékomban van a vármegyei Gazdasági Egyesületet is új életre kelteni. Ma az a helyzet, hogy a vármegye gazdátársadalma nincs egy táborban, a kamarán kívül nincs egy szerv, ami erőt jelentene, amikor a jogos panaszokat hangoztatják. Nagyon fontos a fagykár által mélyen érintett gazdátársadalom megsegítése, mert a kormány ugyan a lehetőséget megteremtette a gazdasági válság megszüntetése érdekében, de az orvoslás módszereinek alkalmazását nekünk kell megjelölnünk.

„A jó közigazgatás előfeltétele a bürokráciamentesség”

— Átíró programot csak a helyzet teljes megismerése után adhat komoly ember. Egy bizonyos: a jó közigazgatás előfeltétele a mennél kevesebb formáság, a bürokráciamentesség, lehetőleg minden vonatkozásban a gyors és közvetlen érintkezés a közönséggel, munkás kéz, megértő lélek, gyors cselekvés és igazságosság mindenivel szemben. (Általános helyeslés.) A tisztviselő tanácsadó, segítő és pártatlan igazságosító legyen. (Ugy van!)

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

szelvény 284

KÖLGSÖNKÖNYVTARAT

En azt kérem, hogy tisztviselőtársaim ismerjék meg teljesen a népet, járják be a megyét ne csak akkor, amikor szavazatszedésről van szó, hanem akkor is, amikor szüksége van rájuk a közönségnek. Hogy ezt megtehessek, arról majd gondoskodni fogok.

„Tisztelem azok meggyőződését, akik más politikai elvet vallanak”

— Minthogy az 1929:XXX. t. nagyon bölcsen meghagyta a közgyűlésnek azt a jogot, hogy írlatlag véleményt nyilvánítson országos politikai kérdésekben, nem lehet közömbös, hogy az alispán milyen politikai álláspontot vall magának. Nyíltan megvallom, hogy az egységespártiak és gróf Bethlen István miniszterelnöknek vagyok a híve. Az ügyek intézésébe azonban politikai szempontokat nem veszek és nem engedek vinni, mert tisztelem azok meggyőződését, akik másképpen gondolják előbbrevinni a haza sorsát. Egyet azonban nem tűnök meg: a demokrácia köntösébe burkolt nemzetközi demagógiát. Arra kérem Önöket és leendő tisztviselőtársaimat, legyenek mindnyájan a keresztény és nemzeti szellem ápolói, hogy hiszke és szerencsés részesei lehessünk szerencsétlen hazánk feltámadásának. Kérem mindnyájuk szíves támogatását.

A törvényhatóság nevében üdvözlöm az új alispánt

A hosszas ovációval fogadott székefoglaló után Demjén Ferenc hajdúszoboszlói református lelkész szólt fel, a törvényhatósági bizottság tagjai nevében üdvözölve Rásó Istvánt abból az alkalomból, hogy a bizalom őt a legszébb állásba, az alispáni székre ültette. Jól méltóztatik tudni, — mondotta, — hogy az elől, akinek a széket elfoglalta, össze volt forrva a vármegye közönségével. Az ő puritán jelleme, mindenivel szemben tanúsított előzékenysége, őszinte igazság szeretete mindenkit megfogott és mindenkiben szeretetet keltett. És ha tekintetbe vesszük, hogy a megelőző alispánok drága emléke milyen kegyelettel őriztetik, felmerül az a kérdés, hogy jól választottunk-e. A válasz csak igenlő lehet. Méltóságod nagyon nehéz időkben foglalja el a széket, hiszen mindnyájan érezzük a nehéz gazdasági viszonyokat. Tudjuk, hogy az emberek ma sokkal érzékenyebbek, mint más időkben voltak és sokszor tág teret engedünk helytelen feljogásoknak is. Az én lelkem mégis nyugodt, hogy helyesen választottunk, mert Méltóságod minden tekintetben megfelel várakozásunknak. Biztosítékot nyújt gazdag multja, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy amikor vezérváros, időkben nagy állást töltött be vármegyénk élén, nem tekintette nyugalmát, nem kímélte életét sem, hanem mindenütt ott volt, ahol szükség volt rá. Ismerjük lelkiállását, hogy összeforrott vármegyék lakosságával, tudjuk, hogy munkaszeretete erős, hogy az igazság és méltányosság drága kincsét Méltóságodnak és ezek méltóvá teszik, hogy a vezéri pálcát kezébe véve, vezessen bennünket a boldogulás útján. Nehéz és dicső munkájára Isten áldását kérem és biztosítom, hogy minden nemes munkájában igaz szeretettel, megbecsüléssel és hűséggel szolgáljunk.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott

20% kedvezményt szobaárainkból

10% kedvezményt olcsó ételmi árainkból (menüt kivéve), módunkban van az ÚJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

**Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház**

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége)

1929 decem
Csoko
Kiváló csoko
a Mein-kávét
Mein
Mein
kávésbeh
DEBRECEN
Közfelk
meg n
A szép üdv
vette, majd
dik szavazats
előülkete alati
gokból.
A kijelölő
Hadházy Zsi
a főjegyzői
Barna és dr
egyedüli jel
gyülés közfel
ráczky Bélát
A főjegyző
pályázott, ak
toltak meg r
Az árvaszé
Béla visszav
lőlt dr. Csek
szintén közf
A második
maradt az e
Gyula, mint
pályázatokat.
kiáltással vál
A központ
választmány
Barnát jelöl
dr. Ethey Ló
kivánt, a főj
guan megvál
Lessény
püspök
A püspökl
jelölő válas
Antal Antalt
szavazásnál
dr. Lessényi
Egyed Jánó
zat pedig ér
nyí főszolga
Megvá
Három ár
ezután. Az
dr. Hadházy
Vargha Ján
szavazatot,
Vargha Ján
zatot kapot
tolták meg.
A második
tek dr. Rásó
Leadtak 189
187, dr. Bo
zatot kapta
ták meg.
A harmad
tal Antalt,
vánt jelölt
zást, a főis
tal Antalt c
tette ki.
A szol
Három s
Az első áll
roszlay F
Maghy Ká
Poroszlay
Ugyancsa
a második
nost, dr. B
ben.
A harma
Ferencet,
dort jelölt
amiből dr.
84, dr. Lis

Csokoládé és kávé

Kiváló csokoládégyártmányaink, valamint a Meinl-kávé hírneve együttesen szavatolnak a

Meinl-csokoládé

minőségéért.

Meinl Gyula R. T.

kávébehozatal és csokoládégyára.

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 59
TELEFON: 493.

Közfelkiáltással választanak meg négy régi főtisztviselőt

A szép üdvözlést hosszú taps és éljenzés követte, majd a főispán megalakította a második szavazatszedő küldöttséget dr. Rácz Lajos elnöke alatt Kiss József és Oláh Imre tagokból.

A kijelölt választmány visszatérése után dr. Hadházy Zsigmond főispán bejelentette, hogy a főjegyzői állásra — miután dr. Uzonyi Barna és dr. Hadházy Béla visszalépett, — egyedüli jelölt dr. Nábráczky Béla. A közgyűlés közfelkiáltással megválasztotta dr. Nábráczky Bélát régi állására.

A főjegyzői állásra egyedül dr. Benkő Géza pályázott, akit szintén közfelkiáltással választottak meg régi állására.

Az árvászeki elnöki állásra, — dr. Hadházy Béla visszavonván pályázatát — egyedüli jelölt dr. Cseke Sándor volt, akit régi állására szintén közfelkiáltással választottak meg.

A másodfőjegyzői állásra dr. Uzonyi Barna maradt az egyedüli jelölt, mert úgy dr. Rásó Gyula, mint dr. Hadházy Béla visszavonták pályázatukat. Így dr. Uzonyi Barnát közfelkiáltással választották meg régi állására.

A központi főszolgabírói állásra a kijelölt választmány dr. Ethey Lászlót és Weszprémy Barnát jelölte. A közgyűlés élénken éljenezte dr. Ethey Lászlót s mivel szavazást senkinek kívánt, a főispán dr. Ethey Lászlót egyhanguan megválasztottnak jelentette ki.

Lessényi István dr. lett az új püspökladányi főszolgabíró

A püspökladányi főszolgabírói állásra a kijelölt választmány dr. Lessényi Istvánt, dr. Antal Antalt és dr. Egyed Jánost jelölte. A szavazásnál leadtak 197 szavazatot, amiből dr. Lessényi István 114, dr. Antal Antal 71, Egyed János 10 szavazatot kapott, 10 szavazat pedig érvénytelen volt. Így a püspökladányi főszolgabíró dr. Lessényi István lett.

Megválasztják az árvászeki ülnököket

Három árvászeki ülnöki állást töltöttek be ezután. Az első állásra a kijelölt választmány dr. Hadházy Bélát, dr. Liszt Nándort és dr. Vargha Jánost jelölte. Leadtak összesen 187 szavazatot, amiből dr. Hadházy Bélára 145, Vargha János 38, dr. Liszt Nándor 4 szavazatot kapott, így dr. Hadházy Bélát választották meg.

A második árvászeki ülnöki állásra a jelöltek dr. Rásó Gyula és dr. Boér Pál voltak. Leadtak 189 szavazatot, amiből dr. Rásó Gyula 187, dr. Boér Pál és Pap Géza 1—1 szavazatot kaptak, így dr. Rásó Gyulát választották meg.

A harmadik árvászeki ülnöki állásra dr. Antal Antalt, Torma Kálmánt és Poroszlay Istvánt jelölték. Miután senkinek kívánt szavazást, a főispán a közhangulat alapján dr. Antal Antalt egyhanguan megválasztottnak jelentette ki.

A szolgabírói és aljegyzői állások.

Három szolgabírói állást töltöttek be ezután. Az első állásra a kijelölt választmány dr. Poroszlay Ferencet, Kovács Gábert és dr. Maghy Kálmánt jelölte. Közfelkiáltással dr. Poroszlay Ferencet választották meg.

Ugyancsak közfelkiáltással választották meg a második szolgabírói állásra dr. Egyed Jánost, dr. Boér Pállal és Rácz Istvánnal szemben.

A harmadik szolgabírói állásra dr. Szilágyi Ferencet, Torma Kálmánt és dr. Liszt Nándort jelölték. Leadtak összesen 177 szavazatot, amiből dr. Szilágyi Ferenc 90, Torma Kálmán 84, dr. Liszt Nándor 2, Pap József 1 szava-

Az alispán székfoglaló beszédét tartja az eskütétel után. Az emelvényen balról jobbra: dr. Dayka Ambrus tb. főjegyző, Rásó István alispán, dr. Hadházy Zsigmond főispán, Harsányi Béla tb. főjegyző. Az alsó sorban balról jobbra: dr. Uzonyi Barna tb. főjegyző, dr. Egyed János szolgabíró, dr. Varga János aljegyző és Poroszlay István (A Debreceni Független Újság felvétele.)

zatot kapott, így dr. Szilágyi Ferencet választották meg.

A három aljegyzői állás közül kettőre közfelkiáltással választották meg Poroszlay Istvánt és dr. Vargha Jánost, a harmadik állásra szavazást rendelték el.

Ekkor a közgyűlési terem már csatátér képét mutatta: a parkettet teljesen elborította a renegeg szavazócédula.

A szavazásnál 168 szavazatot adtak le, amiből Torma Kálmán 117, dr. Nagy Sándor 50 és dr. Kovács Kálmán 1 szavazatot kapott, tehát a harmadik aljegyzői állásra Torma Kálmánt választották meg.

Az eskütétel.

— Ezzel a választási eljárás befejeződött, — enunniálta a főispán. — Felkérem az újonnan megválasztott tisztviselőket az eskü letételére. Az új tisztkar felsorakozott az elnöki emelvény előtt és Harsányi Béla után mondták az eskü szövegét.

Eskütétel után dr. Hadházy Zsigmond főispán üdvözölte az új tisztikart.

— A törvényhatóság bizalma — mondotta — Önöket Hajdúvármegye tisztviselőivé választotta. Tisztelettel és szeretettel üdvözlöm Önöket és kérem, hogy ügybuzgalmukat, tudásukat és hazaszeretettüket vigyék bele a vármegye közéletébe és kövessenek el mindent, hogy a vármegyét felvirágoztassuk. Meg vagyok győződve, hogy a törvényhatóság bizalmát a legteljesebb mértékben megérdemelték és hogy a rájuk bízott feladatoknak megfeleljen. Isten segítségét kérem munkájukra.

A főispán üdvözlő beszéde után a közgyűlés megéljenzte az új tisztikart, amelynek nevében dr. Nábráczky Béla főjegyző köszönte meg a bizalmat, ígérve, hogy a bizalomra bízottak, a közönség iránti szeretettel teljes munkával igyekeznek rászolgálni.

A törvényhatósági bizottság megéljenzte a főjegyzőt is és ezzel a tisztújító közgyűlés fél 2 óra után véget ért.

Szenzációsan érdekes, nemes irodalmi értékű regény közlését kezdi meg vasárnap a Debreceni Független Újság

Bence László „A viaszab” című regénye komoly értéke a modern magyar elbeszélő irodalomnak

A Debreceni Független Újság szombati számában befejezi Faludy Kálmántól: Egy világcsavargó naplójából című utleírását s máris új, érdekes és értékes olvasmányt ad közönségének.

Bence László, a Debreceni Független Újság új regényének: A viaszab-ban szerzője, ugyszólván ismeretlen név még a magyar irodalomban, de a Debreceni Független Újság, amely sohasem zárkózott el új tehetségek előtt, nemes feladatot vél teljesíteni, midőn először jut-tatja nagyobb nyilvánosságához ezt az igazán talentumos fiatal író.

A viaszab-ban nincsenek meg az első mű tipikus hibái; érett, biztos kezű íróra vallanak már a regény első sorai, amelyek azonnal megkapják az olvasó érdeklődését. S azután végtől-végig lélekzet-állítóan izgalmas események sorozata ez a regény, de A viaszab mégsem a szenzáció-hajhász, a hatás-vadászó regények közé tartozik. A viaszab a legkomolyabb irodalmi értékű és irodalmi célú munka, amelyet a lélekelemzés mélysége és a rendkívül eredeti bölcséleti tartalom, a modern magyar elbeszélő irodalom jobb alkotásai közé emel.

Boross Ferencz író, reáliskolai tanár debreceni előadásának visszhangja Olaszország legnagyobb lapjában, a Popolo d'Italiában

A Debreceni Független Újság egy hete beszámolt arról az előadásról, amelyet az elmúlt vasárnap tartott Boross Ferencz író, reáliskolai tanár az olasz-magyar kapcsolatról. Az előadó ez alkalommal egy mult esztendői értekezését folytatta, melyben ugyan-ezen a helyen az olasz-magyar barátság történelmi vonatkozásairól szövegezt egész napjainkig.

Mostani előadása alkalmával azokról a tapasztalatairól számolt be, amelyeket főképpen utolsó olaszországi útja alkalmával a nyáron tett. Beszámolt arról a nagy változásról, amely az olasz nép érdeklődésében az utolsó néhány év alatt beállott Magyarországra iránt. Egész könyvtárra tehető azoknak a munkáknak a száma — mondotta többek közt, — amelyek ma a trianoni Magyarországra ügyeivel foglalkoznak, a komoly szaktudomány

vagy a zsurnalisztika módszereivel. Régebben ismeretlen föld volt a magyar irodalom Olaszország számára, ugyszólván csak Petőfi ismerték és olvasták, a Jókai-kötetek elikkadtak a könyvkereskedők polcain. Ma már itt is ott is feltűnedeznek új fordításban. Mikszáth, Herczeg, Molnár Ferenc, Csathó Kálmán stb. munkái. A magyar színpadi irodalom pedig kiváló olasz kritikusok szerint átvette azt a szerepet, amelyet a háború előtt a francia szerzők foglaltak le maguknak.

Az előadó ezután beszámolt a magyar munkások olaszországi helyzetéről s szövegezt az új olasz munkatörvényről. Nyári tartózkodása alkalmával kilátogatott Rómából a Nemi-tó partjára, ahol a világnak egyik legnagyobb régészeti munkálata folyik Caligula császár 2000 éve elsüllyedt gályáinak feltárására. Végül szövegezt arról a látogatásáról, melyet Anzisz-

SÜTŐPORBÓL KÉSZÜLT SÜTEMÉNY A LEGJOBB!

Kérje minden fűszerkereskedésben a most megjelent 148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált dr. OETKER-FELE RECEPTKÖNYVET. — Ára 30 fillér.

ban tett a világhírű magyar régésznek, Aquin-cum kiásójának, Torma Károlynak a sírjánál. Torma Károly ugyanis élete végén, miután itthon mint volt képviselő, a Ház alelnöke, egyetemi tanár, régész, elvégezte munkáját, Olaszországba, a régiségek hazájába ment és ott is fejezte be regénybe illő módon érdekes életét.

Erről az előadásról hozott most cikket Olaszország legnagyobb lapja, a Popolo d'Italia, amely milliós példányszámban naponta ötször jelenik meg Milánóban. A cikk röviden összefoglalja Boross Ferenc értékes előadását s egy világlap részéről nagyszerű elismerése a kitűnő debreceni író, műfordító munkásságának.

Az olasz jóvátételi delegátusok Bethlen miniszterelnökkel tárgyaltak

Budapest, december 12. Bructi és Butti olasz jóvátételi delegátusok már két napja a magyar fővárosban tartózkodnak. Ma felkeresték Bethlen miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytattak. Bethlen után Walkó külügyminiszterrel és Wekerle pénzügyminiszterrel tárgyaltak az olasz politikusok.

Az Angol Bank öt százalékra szállította le a kamatlábat

London, december 12. Az Angol Bank igazgatótanácsa a hivatás bank-kamatlábát 5 és fél százalékról 5 százalékra szállította le. A tőzsdei körökben úgy beszélnek a kamatlábleszállításról, mint a tőzsdének szánt karácsonyi ajándékról. Gazdasági lapok azzal magyarázzák a kamatlábleszállítást, hogy tegnap 3.700.000 font értékű arany érkezett Angliából Angliába.

3

KARÁCSONYI ZENEALBUM MEGJELENT

Bárd, Nádor, Rózsavölgyi-féle tele szebbnél-szebb zeneszámokkal, slágerekkel. Egy-egy kötet ára csak 6 pengő.

Ha külön vennék meg a magában foglaló zeneműveket 60—80 pengőbe kerülne egy-egy album kottája, gy csak tizedrészebe.

Kaphatók

Hegedüs és Sándor Rt. zeneműkereskedésében
Telefon 51. — Ferenc József ut 34. szám.

A Nemzeti Képszalon Karácsonyi Vásárját nézze meg Piac ucca 44. szám alatt, lépcsőházi bejárat.

34 szigorlóorvost képesítettek mentőszolgálatra

A városházán szerdán délután tartották meg a mentőorvosi tanfolyam záróvizsgáját. A vizsgálóbizottság dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár elnöke alatt dr. Lang Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvos, dr. Dereakassy István mentőorvos, dr. Trocsányi Béla és dr. Salánky József tisztiorvosok, dr. Vitéz Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok és dr. Vass Károly városi tanácsnok tagokból állott.

A tanfolyamot 38 orvosszigorló hallgatta végig, akik közül a következők jelentkeztek vizsgára: Ambrus István, Bakondi István, Bán Imre, Borus Béla, Czeloth Gyula, Csizy István, Dobray Zoltán, Drén Pál, Dobsy Endre, Fábrián Gyula, Győrei István, Hadházy Elemér, Jánosi Márton, Kathy Sándor, Kovács László, Lencz Géza, Lódy László, Matics Alajos, Mészáros Elek, Molnár Gergely, Németh Kornél, Papp György, Petro Sándor, Sepp József, Szabó Demeter, Szabó István, Szentpéteri Lajos, Szilágyi István, Tukaes István, Varga Kálmán, Farkas Márton, Kiss János, Kubasek Mihály.

A képesítő vizsgát dr. Vass Károly tanácsnok nyitotta meg, hangoztatta, hogy a mentőorvosi tanfolyamoknak nemcsak az a célja, hogy a város mentőszolgálatát biztos kezekbe kerüljön, hanem az is, hogy a szegényebb sorsú szigorlóorvosok a mentőszolgálat ellátása révén a várostól anyagi támogatáshoz is jussanak.

A vizsga alapján a bizottság mind a 34 szigorlóorvost képesítette mentőszolgálatra, akik a képesítő vizsgára jelentkeztek. A vizsgán a hallgatók igen szép eredményt produkáltak. A bizottság a képesítettek közül 15 szigorlóorvost elsősorban ajánl mentőszolgálatra, 19-et pedig másodsorban.

Gyászrovat

Bakk Pityuka életének 3. évében elhunyt. Temetése 13-án d. u. 3 órakor lesz a Közvágóhídon levő gyászhatól a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Várd uccai temetőbe. A temetést „Dankó” Temetkezési Vállalat rendezi.

Gulyás Istvánné szül. Kohárszky Amália elhunyt. Élt 67 évet. Temetése 1929 december hó 13-án d. u. 2 órakor lesz a római kath. kápolnából a rom. kath. egyház szertartása szerint, a rom. kath. temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetést Csurka „Kegyelet” Temetkezési Vállalat rendezi, Kossuth ucca 8.

Tömör Zoltán életének 26-ik havában elhunyt. Temetése 13-án délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai tenető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői tem. vállalata rendezi.

Pataky István életének 36-ik évében elhunyt. Temetése 13-án délután 2 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Hevessy Mihályné szül. Katona Juliánna életének 84-ik évében elhunyt. Temetése 13-án délután 3 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértői tem. vállalata rendezi.

Megjelent

Illetékügyi utmutató

az 1929. évi törvények módosításával és az új jelzőlogjogi illetékekkel.

Ara 2.— pengő.

Összeállította: Dr. PONGRÁCZ JENŐ.

KAPHATÓ:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT.

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.

TELEFON 54.

Képek a tisztújító meggyűlésről. — Balról: A közgyűlési teremben dr. Baltazár Dezső püspök Bélték Lajos szoboszlói református lelkészrel, dr. Juhász Nagy Sándor volt igazságügyminiszter pedig Herczegh Bálint szoboszlói gazdavezérrel beszélget. Középen dr. Czeglédy Mihály kormányfőtanácsos és dr. Rácz Lajos gazdasági főtanácsos ülnek. — Jobbról: Munkában a dr. Rácz Lajos elnöke alatt működő szavazatszedő küldöttség. (A Debreceni Független Újság felvételei.)

Elfogták a 20.000 pengővel megszökött budapesti bankszolgát

A megtévedt ember egy nap alatt 5000 pengőt mulatott el

Budapest, december 12. Csorba József, az egyik fővárosi malom altisztje tegnap 20.000 pengővel megszökött, de alig huszonnégy óra után rendőrkézre került. A legújabb sikkasztás rövid története a következő:

Csorba Józsefet tegnap egy huszezer pengős csekk kiváltásával bízták meg. — Csorba a bankba menetel előtt alaposan felöntött a garatra és amikor felvette a hatalmas összeget, elhatározta, hogy pár jó napot csinál magának. Délben már nem ment haza, hanem egy vendéglőben ebédel, újból meglehetősen mennyiségű szesz kíséretében. Délután drága ruhákat vásárolt magának és beköltözött egy garniszállóba. Este elment egy mulatóba és költséges ismeretségeket kötött. Hajnal felé autót bérelt és egyik hölgy és férfítársaságát kivitte Pestszentlőrincre. Itt tovább folytatták a nagyuri mulatozást. Dél előtt visszatértek a fővárosba. Csorba ekkor már egy Paulay uccai szállóba kötözött. Pár órai alvás után délfelé elment a sógorához, aki közölte vele, hogy a rendőrség keresi. Csorba, aki még mindig részeg volt, kijelentette, hogy öngyilkos lesz és elrohant. Kifutott az uccára, majd végigimbolygott a Fő uccán. Egy őrszemes rendőr gyanusnak találta viselkedését, leigazoltatta. Az illuminált Csorba a rendőrnök mindjárt elmondta az egész sikkasztás történetét. A rendőr az őrszobára, majd innen a főkapitányságra kísérte. A részletes kihallgatás során Csorba újból nem tagadott semmit és elmondta, hogy egy nap alatt 5000 pengőt mulatott el. A megtévedt bankszolgát letartóztatásba helyezték.

rendezőse nem mulasztotta el az alkalmat, hogy meg ne szerezze a debreceni közönségnek ezt a nagyszabású attrakciót, hiszen az OMIKE MENZA BÁL az új báliszezon jelentőségeltjes beköszöntőjének tekinthető.

Az Ufa-dzsesszel együtt szerdortették a rádió útján országosan ismert debreceni Kiss Béla és zenekarát. Ufa-dzsessz és Kiss Béla neve a legjobb és leghatásosabb reklám, ha ugyan van szűkség reklámra, az OMIKE MENZA BÁL számára.

A rendezőség felhívja a nagyközönség figyelmét arra, hogy a páholyjegyek az erős kereslet következtében már most, két nappal a bál előtt fogyóban vannak, ezért a saját érdekében a páholyjegyekről minél előbb gondoskodni sziveskedjenek.

A báliróda az Arany Bika épületében, I. emelet 17. sz. szobában délután kettőtől négyig működik.

Felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy a bállal kapcsolatos összes bejelentéseiket meghívó igényüket méltóztassanak a báliródaiban a fenti időpontban bejelenteni. A rendezőség minden felmerült óhaját és kívánságát a legelőzékenyebben és a legrögtöbben elintézi.

Óriási érdeklődéssel várják

a szombati OMIKE MENZA-BÁL-t

Az OMIKE MENZA BÁL rendezőse csütörtök este általános megbeszélést tartott, amelyen imponáns szép számban jelent meg a hatalmas rendezői gárda. Ezen a megbeszélésen már konturokban bontakozott ki a szombati nagy ünnepest képe. A részletes megbeszélések során megtárgyalták a legkisebb részletet is és kiosztották a szerepeket. A bálrendezés részleteiről a következőket közölhetjük:

Pár napos tárgyalások után

szerdortették a 9 tagu Ufa-dzsesszt, amelyet Györgyi Mihály, az Ufa karnagya vezényel.

Az Ufa-dzsessz az újonnan megnyitott Uránia mozgószínház házi zenekara. Amint ismeretes, a zenekar, amelynek tagjai a legkiválóbb muzsikusok, az Uránia-mozi megnyitóján óriási sikert aratott. Az OMIKE MENZA BÁL

Dr. Bozóky és dr. Milleker professzorok előadásai a Kollégiumban

Tegnap délután 5 órakor dr. Bozóky Ferenc e. ny. r. tanár megtartotta a Kollégiumban értékes előadásorozatának második óráját. Az előző óra statisztikai anyagából kiindulva folytatólag foglalkozott a házasságban élők számarányának ismertetésével s a születés és halálozási számarányok viszonyával. A történelmi Európa és Magyarország vonatkozásait érintve különösképen a trianoni Magyarország szomorú, de figyelemreméltó adataival igyekszik bizonyítani a trianoni állapotok tarthatatlanságát. Ellőadásainak harmadik és egyben befejező óráját technikai akadályok miatt nem szombaton, hanem 19-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg.

Ugyancsak tegnap délután dr. Milleker Rezső befejezte előadásait a túlnépesedésről. Míg előző óráján a túlnépesedésnek a munkanélküliségre vonatkozó erős hatását bizonyította, most azokat az eszközöket világítja meg, melyekkel legalább a munkanélküliség ellen védekezhetünk, minthogy a túlnépesedéssel szemben nem lehet fegyverünk. Különösen a trianoni Magyarország az a terület, ahol a körülmények folytán beálló súlyos állapotokat szem előtt tartva minden lehetőséget lathatva kell a munkanélküliség segítségére sietnünk. A tartalmas előadást a hallgatóság érdeklődését tanúsító elismerések között fejezte be.

— A jelzőlogjogról szóló 1927: XXXV. örvénycikk és az összes rendeletek ügyes összeállításban, könnyen kezelhető zsebkönyvben, kemény kötésben megjelent. Ara: 4 pengő. Kapható Hegedüs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54. Ferenc József ut 34.

Karácsony: Ajándék

Ajándék

= Gond

De Önnek nincs gondja, mert a világhírű magyar

STANDARD

rádió gyártmányok, közöttük a legmodernebb 4 csöves váltóáram hálózati készülék, a

STANDARDYNE

6—12—18 havi részletfizetésre a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók.

Magyar vagy?

Magyart végy!

Budapesti kereskedők is halásszák a debreceni karácsonyi vásár vevőközönségét

Ismét megjelentek a részletesek a debreceni hivatalokban — Jó üzlet-e az utiköltség visszatérítésével Budapesten vásárolni? — Debreceni ember debreceni kereskedőnél vásárolhat legolcsóbban, legjobb árut

A Debreceni Független Újság jónéhány cikkben mutatott már rá a most megindult karácsonyi vásár kapcsán, hogy ennek a vásárnak, — noha egészen bizonyos, hogy a forgalmat tekintve jóval alatta marad majd nemcsak a békebeli, hanem az ezelőtti pár esztendővel volt karácsonyi vásároknak is, — óriási jelentősége van Debrecen közgazdasági életében. Nem a forgalom, az elérhető haszon nagysága szempontjából, ismételjük, hanem mert a debreceni kereskedelem már annyira van, már olyan súlyos nehézségekkel küzd, hogy nem tudná nélkülözni azt az aránylag, — a mult esztendei karácsonyi vásárokhöz képest — kevés összeget sem, amelyet ilyenkor mégis csak otthagy a debreceni közönség a kereskedők boltjaiban. Olyan óriási terheket visel a debreceni kereskedelem, olyan súlyosan nehezede rá épen csökkent teherbíró képessége miatt az általánosan nehéz gazdasági viszonyok, hogy ebben a helyzetben kétszeres fontossága van minden fillérnek, amelyet megkaphat. A debreceni kereskedelemnek ez a nagy válsága az oka — a debreceni kereskedők mindig a kor színvonalát utáni becsületet törökvésén kívül természetesen, — hogy sokszoros gondal készült fel most a karácsonyi vásárra mindahány debreceni üzlet.

Nagy választékban áll a legjobb áru a debreceni közönség rendelkezésére s ami a mai szűkös világban szintén nagyon fontos: olyan olcsó áron, amelyet másutt nem kap meg a debreceni vásárló.

A kereskedőnek a mostani karácsonyi vásáron kétszeres gondal kell vigyáznia arra, hogy vevőjét jól kiszolgálja, hiszen minden rossz vásárt csinált vevő elveszett arra az üzletre nézve, amelyikben a rossz vásárt csinálta, sőt esetleg abban a nagy versenyben, amely a budapesti és a debreceni kereskedelem között valóban késhegyig menően folyik esetleg elveszett az egész debreceni kereskedelemre.

Minden időben meglehetősen kiélezett volt ez a harc, de természetesen nem éleződött ki sohasem annyira, mint most, amikor a vásárlóközönség megfoghatósága mindakét fél erőfeszítéseit megsokszorozta. Ebben a versenyben a debreceni kereskedőnek könnyen kellene győznie, hiszen

az ő pártján van nemcsak az a jelentékeny távolság is, amely Debrecen Budapesttől elválasztja s így megnehezíti az ottani bevásárlást, hanem az a jelentékeny tényező is, hogy a debreceni közönség közvetlenül, állandóan érintkezhetik a debreceni kereskedővel s hogy emel-fogva garanciát kap arra, hogy őt a debreceni üzletben jól szolgálják ki.

A jó kiszolgálás alatt értjük azt, hogy jó anyagot, elsőrendű, kívánóságaink megfelelő árut kaphat azon a legolcsóbb áron, amelyet csak a kereskedő szabni tud, az a kereskedő, akinek a legáhitottabb kívánsága az, hogy az üzletébe egyszer belátogatott debreceni vevő állandó vásárlónak tartsa meg. Az a vevő, aki állandóan egy üzletben vásárol, természetesen olcsóbb árat kaphat és elsőrendűbb árut kaphat, mint aki csupán egyszer téved be Debrecenből egy budapesti üzletbe.

A budapesti üzletben csupán ez az egyszerű látogatása a fontos, hiszen ki tudja, hogy mikor kerül fel még egyszer a fővárosba. S miután az egyszerű vétel a fontos, nem is lebeghet más cél a kereskedő szeme előtt, minthogy azt az árut adja el, neki, amelyiket legjobban szeretne eladni s azon a legmagasabb áron, amelyiket néla elérhet.

Igen egyszerű példával be lehet ezt bizonyítani. A vidéki városokban — így természetesen s talán a legnagyobb igyekezettel Debrecenben is — működik nem egészen egyszerű trüffel egy társaság, amelynek célja

a vidéki vevőknek minél nagyobb részét és pedig a legtöbbet vásárló részt, biztosítani a fővárosi kereskedőknek.

Egy vásárlási könyvecskét árusít ez a társaság, amelyikben a budapesti üzletek egész sora van feltüntetve. A könyvecske ára egy pengő, állítólagos előnye az, hogy

amennyiben a könyvben feltüntetett üzletekben bizonyos összegig, — talán száz

pengőig, — vásárol a debreceni ember, visszatérítik neki a vasúti költségét.

Nos, fényesebb bizonyíték nem kell arra, hogy szolidabb és előnyösebb a debreceni kereskedésekben való vásárlás.

Milyen lehet a haszon azon a portékán, amelynek eladásánál a budapesti kereskedő csak úgy könnyen enged 25—30 százalékat a debreceni vevőnek utiköltség-megtérítés címén?

Milyen lehet a debreceni vevők számára Budapesten eladandó áru, ha ilyen könnyen kalkulálják az árakba bele a kétségkívül meglévő haszonon kívül ezt a nagy százalék fel-árat, amelyiknek csak egy kis töredékével egész haszonként boldogan megelégszik a debreceni kereskedő? Hol van a vevő biztonsága, hogy jó árut kap, hogy megfelelő árat fizet, hogy az árszabás ilyen nagy differenciát mutat a tényleges ár és a vidékieknek szabott alkalmi ár között? Van valaki, aki elhiszi, hogy ezt a nagy differenciát a budapesti eladó fizeti? Nem természetes-e, hogy

a debreceni vevő fizeti meg az utiköltség-árát még így is, ha nem is pénzben, — mert hiszen állítólag visszakapja, — de az áru minőségében?

Kétség sem fér hozzá: itt a vidéki vevőközönség jóhiszeműségére épített nem is nagyon ügyes trüffel van dolga a debreceni vásárlónak s ha csak valamennyire is a maga érdekeit tartja szem előtt, akkor nem utazik fel Budapestre, hogy visszakapva az utiköltségét száz pengő értékű árut vegyen, hanem itt költi el a száz pengőt, amire ugyan

itt nem kap 30 százalékos engedményt, de igenis kap olyan árut, amely valóban megérte azt a pénzt, amit érte adott.

Az a kereskedés, amely a mai világban olyan árákkal dolgozik, amelyekből csak egy-két-könnnyen le lehet csapni 25—30 százalékat, nem dolgozik azzal a megbízhatósággal, amelyet jogosan igényelhet a vásárlóközönség, mert önként felmerül az a kérdés: vajon mennyit engedhetne még belőle a kereskedő?

De nemcsak ezen az uton-módon törekszik

Megdöböntő képet festett a parlamentben Kenéz Béla az elszakított területeken színylő magyarok helyzetéről

„Nem engedhetjük, hogy az utódállamok területe testvéreink kinzókamrája, siralomháza és temetője legyen“ — A Népszövetségben ismét a háboru szelleme válik urrá — mondta a miniszterelnök

Budapest, december 12. A képviselőház ülését negyed 11-kor nyitotta meg Puky Endre elnök, aki bejelentette, hogy Kenéz Béla az utódállamok területén élő magyar állampolgárok üldözéséről kíván interpellálni és erre az interpellációra megadta a sürgősséget.

Ezután Kenéz Béla állt fel, hogy elmondja interpellációját.

— A közéleti érettségre emelkedett modern állam céljaiból és törekvéseiből önként következik — kezdte Kenéz Béla beszédét —, hogy vallásra, nemzetiségre és társadalmi különbségekre való tekintet nélkül minden állam polgárának törekvéseit jogi, anyagi és kulturális szempontokból, az állampolgárok boldogulását egyformán elősegíteni köteles minden állam.

— Ez a kötelesség írott kifejezésre jutott azokban a szerződéseken, melyeket a szövetséges főhatalmak 1919-ben az utódállamokkal Párisban és Saint Germainben kötöttek. Ezek

az egyezmények külön is biztosítják minden állampolgár személyes szabadságát és ezekben az igazság, egyenlőség elve érvényesül a polgári, politikai jogok egyenlősége tekintetében, az egyházi és iskolai élet terén, a nyelvhasználatban, a hivatali, üzleti és magánéletben.

a budapesti kereskedelem a vidék éltető ereinek elszívására.

Ujabbán ismét nagy csoportokban özönlik el a vidéket a nagy budapesti részletül-letek ügynökei.

A hivatalokban, a nagyobb magánirodáknak napról-napra fordulnak meg ezek az ügynökök s kínálják az árut válogatás nélkül a debreceni közönségnek. Nem egyszer mutattunk már rá a budapesti részletülletek hátrányos voltára s arra is, hogy

ezekben a közgazdaságilag olyan nehéz időkben milyen óriási fontossága van annak, hogy minden fillér Debrecenben maradjon, a debreceni közgazdasági élet kiszáradt ereit táplálja.

A Piac uccán épügy, mint a mellékúccákon sorra zárnak be, oszlanak fel az üzletek, mennek tönkre az adófizető jegyzisztenciák, akiknek adóterhe ezután majd az egész polgárság amúgy is eléggé megterhelt vállaira nehezedik. Önmaga ellen követ el bünt, aki ezekben az időkben nem a debreceni gazdasági életet alátámasztó debreceni kereskedésekben vásárol, hanem idegenbe adja ki a pénzt s ráadásul olyan vásárlásoknál, amelyek számára a legjobb esetben kétesek, de legtöbbször egyenesen károsak.

A közönség ezeket az ügynököket, akik jogtalanul garázdálkodnak Debrecenben, büntetendő cselekményt követnek el vásárlók felhajtásával, adja át a legközelebbi rendőrnek: védekezze meg azt a tisztas kereskedői társadalmat, amely itt fizet adót nálunk, amely a debreceni közterhek viselésénél könnyíti a társadalom más részeinek vállára neheződő súlyos adókat.

Attól a rettenetes gazdasági válságból, amely az ország más részeinél is pusztítóbban érezteti hatását Debrecenben, nem lehet kilábalni más képen a mi gazdasági életünknek sem, csak ha a debreceni közönség öntudatra ébredve minden vásárlásával a debreceni gazdasági életet táplálja.

Jobb kapni, mint adni!

Ezt az elvet itt egész nyugodtan követheti: Igyék koffeinmentes Hag kávé, ezáltal számtalan előnyben részesül az egészsége. Nem kell érte adnia, nélkülöznie semmit, mert a Hag kávé a legkiválóbb, legnemesebb babkávét, finom íze, erős zamatja felülmulthatatlan és amellet szavatoltan ártalmatlan. Kapható a jobb élelmiszerüzletekben. Szállodában és kávéházban is Hag kávéért kérjen.

ban pedig 325.000-el kevesebb magyart mutattak ki ezek a hamisított népszámlálási adatok. Jugoszláviában a magyarok száma 180.000-el csökkent

ezek folytán a hamisított adatok folytán, amelyeket könnyű leleplezni. Kassán például a cseh népszámlálási adatok szerint a magyarság csak 22 százalékát teszi ki az összlakosságnak. A legutóbbi választásokon a szavazatok 70 százaléka esett magyar jelöltre, ami világos bizonyítéka a cseh magyarokat eltüntető népszámlálási politikának.

K enéz Béla további beszéde során azt hangoztatta, hogy

a magyarság számbeli jogának lefokozását még más intézkedések is szolgálják, még pedig a magyarságnak ki-üldözése és a közigazgatási s bírói kerületek új beosztása.

Nemcsak a megszállás első éveiben özönlöttek át a trianoni határokon a magyarok tizezrei, de türelhetlen helyzetükben, az

Szenzációs háborus könyvujdonságok

A NAGY KADER. Feljegyzések a forradalmi Oroszországból. Irta: Munk Artur. Kötve 6.—

GRISA ÖRMESTER. Regény. Irta: Arnold Zweig. 2 kötet. Füzve 6.—, Kötve 8.—

SZIBÉRIAI GARNIZON. — Irta: Markovits Rodion. Már 4 kiadás fogyott el belőle. Kötve 4.80

AZ ARANYVONAT. A „Szibériai garnizon“ folytatása. Irta: Markovits Rodion. Kötve 4.80

TIZENNEGY JULIUSA. A háboru kitérésének előzményei, a monarchia külügyminiszterének működéséről szenzációs leleplezések. Irta: Emil Ludwig. Kötve 8.50

NYUGATON A HELYZET VALTOZATLAN. Irta: Remarque. Eddig 1 millió példány fogyott el a német kiadásból. Füzve 3.60

A HÁBORU. Irta: Renn. Érdekes leírások a háborus időkben. Füzve 6.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor Rt.

könyvkereskedésben,

PIAC U. 34.

Karácsonyra hasznos ajándékot vegyen!

Redikült, aktatáskát, pénz-, szivar- és cigarettatárcák

mélyen leszállított árban

FEUERMANN bőröndös Piac-u. 26-28. Gambrinus passage.

irredenta-perek lavináival vádolva, a különböző üldözések kitéve, a menekülni igyekvés által gyorsított ütemben tart még egyre a magyarság átszivárgása. De

tartanak még most is a kiüldözések, sőt az egyenes kiutasítások is. Kiutasítanak olyan magyarokat, akik az elszakított területeken születtek, vagy negyven-ötven éve ott éltek már.

Erdélyben a hivatalos román statisztikai adatok szerint is a lakosságnak csak negyedrész magyar. A valóságban ellenben több, mint egy harmadrész magyar, Romániában ennek ellenére ma sincs nemzeti törvény, de van egy igazságügyi-ministeri rendelet, amely egyenesen megtiltja a bíróságok előtt a magyar nyelv használatát.

A magyar nyelv a közigazgatásból is száműzve van és az erdélyi közigazgatási törvény egy szóval sem emlékezik meg a magyarság nyelvhasználati jogáról, ellenben megköveteli a román nyelv tudását a legkisebb háromszéki magyar falu bírájától is.

Jugoszláviában a magyarság 1927-ig egyetlen képviselőt sem tudott a kamarába küldeni, ma pedig, a katonai diktatura alatt politikai jogainak gyakorlásáról szó sem lehet.

Romániában megtiltják a magyar egyházi éneket, a magyar prédikációt, Szent István napjának megemlékezését, elveszik a magyar templomokat, a magyar pap lakását, a magyar egyházközségek birtokait. A csehek a Felvidékről kiutasították a magyar katolikus püspököt. A katolikus egyházak 200.000 hold földjét vették el és a magyar egyházak államségélyét megvonták. Stefanek cseh tanfelügyelő kijelentette, hogy elve:

magyartalanítani és tótosítani.

A valóságban Stefanek elve érvényesül.

A háború előtti 3915 magyar népiskolából már csak 789 maradt 1928-ban,

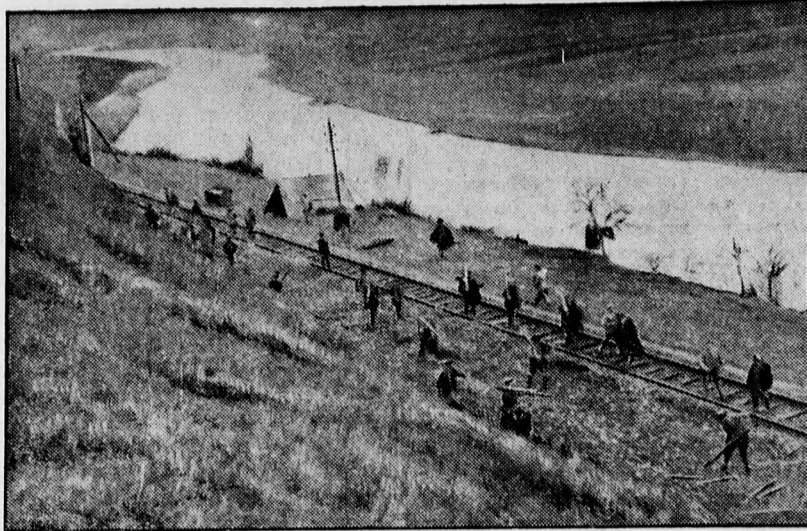
amikor az iskolák száma az utolsó hat évben 10 százalékkal emelkedett, akkor a magyar iskolák száma 5 százalékkal csökkent. A békeidő 43 középiskolájából már csak 8 maradt mutatónba.

A majdnem 1,100.000 főnyi felvidéki magyarságnak egyetlen főiskolája sincs, sőt a magyar egyetem diplomáit nosztrifikálni Csehországban tilos.

Ellenben például a honolului egyetem oklevelei éppen olyan jók, mint a prágai egyetem oklevelei. Ugyanez a helyzet Romániában is. Az állami iskolákban, szinmagyar vidékeken is, román a tanítás nyelve.

Hat év alatt 357 magyar iskolát zártak be.

A magyarságnak egyetlen állami középiskolája sincs, a még meglévő néhány felekezeti iskolától megvonták a nyilvánosság jogot, vagyis ezek a magyar iskolák állami érvényességű bizonyítványt nem adhatnak. Jugoszláviában az utolsó három év alatt 64 magyar iskolát zártak be és ott a több mint 600.000 főnyi magyarságnak egy középiskolája sincs. Ez év őszén 89

A megszállva volt német területeken a megszállók által létesített felesleges vasuti vonalak sínjeit fölszedik.

magyar tanítót, tanítónőt és óvónőt bocsátottak el. Ha a Nemzetek Szövetsége a magyarok kiirtását a cinizmus határán álló eddigi részvételével tűri és ha az elszakított magyarságot a csapások sulya még keményebbé nem kovácsolja, akkor néhány évtized múlva az új Julián barát magyar testvéreinknek már csak nyomait fogja megtalálni azon a földön, ahol ezer éven át éltek.

Ezt a tragédiát szóval kellett itt tenni, mert nem engedhetjük, hogy az utódállamok területe testvéreink kintzókamrája, siralomháza és temetője legyen.

Szóval kell ezt tenni párt és osztálykülönbség nélkül. Ha senki más a világon nem érti a magyarok jajszavát, akkor nekünk kell annak visszhangot adni.

Szólnak ezek a szavak a Nemzetek Szövetségéhez is, amely ünnepélyes garanciát alá helyezte a kisebbségeket, tehát az utódállamok magyarságát is. Ez a garancia eddig hatástalan maradt,

mégis bizalommal tekintünk a szövetség felé, hogy ez a szervezet előbb-utóbb rájön, hogy saját célja érdekében alaposabban és igazságosan kell a kisebbségek sérelmeivel foglalkoznia.

Fel kell ismernie, hogy a status quo fentartása sokkal inkább biztosítható a kisebbségek emberséges kezelésével, mint az engedtelenség fejlesztésével, az erejének robbanásig fokozó elnyomásával. (Nagy taps és éljenzés minden oldalon.)

Gróf Bethlen István általános érdeklődés közepette áll fel szólásra.

Nem az én feladatom, hogy a szivacsaró adatokhoz, amelyeket hallottunk s amelyek véreink sorsára vonatkoznak, a magam részéről adatokat hozzájáruljak.

Sajnos, az adatok megfelelnek mind azoknak az információknak, melyeket kapunk.

Mi ismerjük ezeket az adatokat, tudjuk valamennyit.

A magyar nemzet nem zárkozhat el

az elől, hogy fajtestvérei sorsa iránt érdeklődjenek, mert akikkel még egy évtizeddel ezelőtt együtt éltünk, akikhez családi kötelékek fűznek, akikkel egy kultúrában nevelkedtünk fel, azok közé lehet határvonalat húzni, de

ez a határvonal nincs a szivekben.

1924-ben, amikor a szanálással kapcsolatban arról volt szó, hogy a szomszéd államokkal barátságos viszonyba kerülünk, már akkor kijelentettem, hogy

ez csak akkor lehetséges, ha a magyar kisebbség a fölünk elszakított területeken megfelelő elbánásban részesül. Kénytelenek leszünk a Népszövetség-nél napról-napra védelmet kérni a magyar kisebbség számára.

Ez a törekvésünk azonban csak akkor lehet eredményes, ha a Népszövetség komolyan foglalkozik ezzel a kéréssel.

A Népszövetség hiába vállalt annak idején garanciát.

Minden garancia, amelyet nem gyakorolnak, az ellenkezőnek válik garanciájává és így történhet az, hogy az elnyomás politikája folytatódik.

Más államokban is rámutatnak arra, hogy az a procedura, amely a Népszövetség-nél van használatban, nem megfelelő. Nincs állandó szervezete a Népszövetségnek a kisebbségi politika folytatására. A Népszövetség nem foglalkozik ezzel a kérdéssel és úgy látszik, nem is kíván foglalkozni, hanem

ismét a háború szelleme válik urrá a Népszövetségen.

Biztosítja az interpelláló képviselőt és a Házat, hogy a magyar kormány egy percet és egy alkalmat sem mulaszt arra, hogy a Népszövetség-nél mindent elkövessen a kisebbségek védelmének érdekében.

Fokozatosan szívós munkával hozzá fogunk jutni ahhoz, hogy törekvéseinket siker is koronázza.

Nagy taps fogadja a miniszterelnök beszédét.

Ezzel az ülés feltizenkét órákor véget ért.

Szombat reggelre készülnek el a kirakatrendező tanfolyam vizsgakirakatai

A kereskedelmi és iparkamara által rendezett kirakatrendező tanfolyam előadásainak befejezése után a hallgatók egyrésze vizsgakirakatok rendezésével tesz bizonyosságot arról az izlés és tudásbeli fejlődésről, ami a tanfolyam hallgatásának eredményeképpen kialakult.

Körülbelül harminc kirakkal indulnak a vizsgakirakatok résztvevői és vannak köztük régi kirakatrendezők munkái, vannak egész fiatal kezdők. Mindenesetre tanulságos lesz egy a kereskedők, mint a közönség számára a kirakatrendezésnek ez a próbatétele, mert hiszen a legmodernebb elvek kivitelezése ilyen tömegben még nem mutatkozott a debreceni publikum előtt. Most karácsony táján, amikor a kirakatok nézetése ugyszólván népszórakozásba megy, nagy jelentősége lesz azoknak

az érdekes kirakatoknak, amelyek átgondolt felépítésük és kidolgozott munkájuk folytán a közönség vételedéket a lehetőség szerint fokozni törekcsenek.

A kereskedelmi és iparkamara elhatározása szerint szombaton d. u. 5 órákor öttagu zsűri indul el a kirakatok megtekintésére és azokat bizonyos általános elvek szerint, propaganda-hatás, ötletesség, eladóképesség, szépség és anyagszerűség szempontjából fogja pontozni. Az elért pontszámok bizonyos határán felül levő kirakatok elnyerik a kamara elismerő oklevelét, hogy ezzel is készítőik további lelkes munkára serkentessenek. Az öttagu bírálóbizottságban Benyáts Emil elnöksége alatt Zeller Ede kamarai alelnök és dr. Radó Rezső kamarai főtítkár, továbbá a tanfolyam

AMIG ÖN ALSZIK A DARMOL DOLGOZIK

Csokoládés hashajtó. Enyhe, gyors, biztos! — Egy próbacsomagolás 14 fillérért meggyózi Önt erről!

előadói: Toroczkai Oszvald és Békés István vesznek részt.

Bizonyára a közönség körében is nagy érdeklődésre számíthatnak a kirakatrendező tanfolyam vizsgakirakatai és ezért azokat a főnököket, akiknek üzletében vizsgakirakatok rendeztetnek, ezuton is felkértek, hogy üzleteiket szombat este és vasárnap délután is éppen az érdeklődés fokozása végett kellőképpen megvilágítsák.

A Máv. filharmonikusok a polgármesternél

Csütörtökön délelőtt a Máv. Filharmonikus Zenekar küldöttsége kereste fel dr. Vásáry István polgármestert és dr. Csürös Ferenc kulturatanácsnokot a városházán.

A küldöttséget Balás Károly üzletigazgató vezette, tagjai Kövy Lajos ny. bankigazgató, Ruzitska István Máv. főfelügyelő, Mándy Bertalan ny. üzletigazgató, dr. Sebestyén Lipót ügyvéd, dr. Karácsonyi Miklós orvos, Jakus István tanár, dr. Szenes Zsigmond orvos és Piribauer Ferenc igazgatótanító voltak.

Balás Károly üzletigazgató üdvözölte szép beszédben a polgármestert, örömeinek adva kifejezést, hogy a legutóbbi törvényhatósági bizottsági közgyűlés impozánsan megnyilvánult bizalommal ültette ismét a polgármesteri székbe. Egyben köszönetet mondott azért a támogatásért, amelyben a város részesítette a Filharmonikus Zenekart azzal, hogy 1000 pengő szubvenciót szavazott meg részére.

Vásáry István dr. polgármester köszönetet mondott az üdvözlésért és biztosította további jóindulatáról a nagy kulturális jelentőségű Filharmonikus Zenekart, amit a város anyagi erejéhez mérten mindig kész támogatni a jövőben is.

A küldöttség ezután dr. Csürös Ferenc kulturatanácsnokot kereste fel, neki is köszönetet mondva, hogy hathatósan közreműködött a városi támogatás elnyerésében.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 12-én, csütörtökön, a következő bejelentések történtek:

ELJEGYZÉSEK:
Bagi Sándor—Csobán Erzsébet; Kegyes István—Burai Erzsébet; Lukács Ferenc—Dobi Julia; Fenyves Béla—Soldner Hildegárd; Sipos Bálint—Gyarmati Erzsébet; Grünwald Ábrahám—Schvarcz Etel; Illyés János—Pap Etelka; Ménes János—Mező Róza.

SZULETESEK:
Szilvássy Sándor szakaszvezető, leány Éva; Kovács József cipész, fiú, József; Danes Lajos fm., leány, Margit; Szabó Károly ápoló, fiú, Károly; Bokor András kereskedő, fiú, Ádám; Kukta János lakatos, leány, Margit; 1 halva születés és 2 törvénytelen újszülött.

HALALOZÁSOK:
Özv. Gulyás Istvánné r. kath. 66 éves, Rákóczi u. 5. Özv. Hevesi Mihályné ref. 85 éves, György u. 16. Tömöri István ref. 2 éves, Malvin u. 6.

MEGJELENT

ERDŐS RENÉE AZ INDIAI VENDÉG

című szenzációs új regénye
Ára P 7.80.
KAPHATÓ:
HEGEDÜS ÉS SANDOR RT.
könyvkereskedésében, Ferenc József ut 34.
Telefon: 54.

Spirosal-
oldat
külsőleg bedörzsölve
és néhány
Aspirin-
tabletta,
csakhamar megszüntetik
a reumatikus
fájdalmakat.

Csak gyógyszerárakban kaphatók.

HIREK A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG telefonszámjai:

Kiadóhivatal 18
Főkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Megnyilt

Bányász István kiállítása

Csütörtökön nyitotta meg a vót Somossy-féle üzemeltetésben pasztelképekből álló karácsonyi képkiallítását Bányász István, a hírneves erdélyi festőművész. A kiállítás első napján oly nagy volt a látogatók száma, amilyen Debrecenben képkiallításra évek óta nem volt. Néhány óra alatt több száz ember fordult meg a kiállítási teremben és több kép máris gazdát talált. A gyönyörű, friss, hangulatos képek nagy sikert aratnak és remélhetőleg igen sokan fognak vásárolni a rendkívül szép és értékes Bányász-féle pasztelképekből.

A tárlatról, amely a legteljesebb sikert aratta legközelebbi számunkban részletes kritikát írunk.

Változékony, de egyelőre enyhe idő várható. A Meteorológia Intézet jelentéje december 12-én délelőtt 12 órakor: Hazánkban is enyhe az idő és a beállott borulás folytán éjjeli fagyok sem igen fordultak elő. Ellenben az északi részekben kisebb lecsapódások keletkeztek. Jöslát: Változékony és egyelőre enyhe idő. Kévécs csapadék inkább nyugaton valószínű.

Ismeretterjesztő előadás a Függetlenség Körben. E hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Sipos Imre ref. lelkész, a közismerten kiváló szónok tart előadást a Függetlenségi Körben „Magyarország az adventben” címen. Belépődíj az előadásra nincs. Minden érdeklődőt szívesen hív és vár a vezetőség.

Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban Vajécs szombatján: Pénteken este három óra harmincöt perckor. Szombat reggel egynegyednyolc órakor, délelőtt félhárom, délután három és szombat kimentele este négy óra husz perckor. A Kápolnás uccai templomban pénteken este Temnenbaum Dávid főkantor imádkozik az énekkar közreműködésével. Szombat reggel félnyolc órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed hét és este 4 órakor. Az elnökség.

Evangelizációs estély lesz a Csapó uccai egyházközségi otthonban. Szappanos ucca 16. sz. alatt vasárnap, e hó 15-én este 8 órakor. Ez estélyek célja az emberi élet és világ legnagyobb kérdéseit a templomtól eltérő formában, de ugyanezen komolysággal az Örök Evangélium mértéke alá állítani. Ez az első estély csak kezdete egy havonként tartandó sorozatának. Az előadást Dr. Révész Imre lelképásztor fogja tartani „Az egyetlen jóvá-tétel” címen. Az egyházközségi quartette több számmal fog szerepelni. Az estély a lehető legpontosabban 8 órakor kezdődik. Belépti díj nincs, de önkéntes adományok az egyházközségi céljaira hálás köszönettel fogadtnak.

Egy losonci költő versel. Egy derék, intelligens fiatalember: Csányi Sándor keresett fel bennünket a szerkesztőségben. Elmondotta, hogy a csonka országban járta iskoláit, állást vállalat, onnan azonban mint „külföldi” menesztették. Hazament Losoncra, természetes azonban, hogy a csehek is minden kenyeret kivettek kezéből. Most átjött a csonka országba és verseskönyvének eladásából szeretné fenntartani magát. A derék fiatal tehetséges költőt, akinek versesi határozottan izmos tehetségre vallanak, ajánljuk a debreceni magyarok szeretetébe s kérjük őket, támogassák tőlük telhetően a szerencsétlent.

Adományok a Patronage Egyesület javára. A Patronage gyermekvédő egyesület karácsonyi segélyezésére a további természetbeni adományok érkeztek: Mandel cipőkereskedés, r. t., Fekete Jakab, Korzó drogueria, Springer József, Kerékgyártó János, Gyermekdivatház, Stümer cukorkagyár, István gőzmalom, özv. Böszörményi Pálné, Kostya János. Pentiek adományát köszönettel vettük, egyben további adományokat szívesen fogad a vezetőség. — Köszönettel nyugtázzuk az alantak gyűjtését: Havas Kálmáné 4, Toroczka Józsefné 3, dr. Mező Sándorné 2, Sexty Emil 5, Balogh Istvánné Kossuth u. 5, Vidoni Jánosné 5, Keztyüs Lajosné 3, Kiska Gyözőné 2.50. Összesen 29.50. Eddigi gyűjtés 335 P 58 fillér. A gyűjtő-íveken nagyobb adományt adtak: Angol-magyar bank 5, Általános Forgalmi Bank 5, Debreceni Első Takarékpénztár 5, Magyar Általános Hitelbank 2.50, Alföldi Takarékpénztár 20, Városi Takarékpénztár 20, Markovics Ignác 5, Müller szállító 5, Fráter Erzsébet 5, dr. Balogh Béla 10, Feldmann Sándor 5.

A felsőház csütörtöki ülésén letárgyalták a korlátolt felelősségű és csendes társaságokról szóló javaslatot

A felsőház mai ülésén, amelyet Wlassics Gyula elnök 11 órakor nyitott meg, először egyhanguan elfogadták Somssich László gróf és társainak határozati javaslatát a mezőgazdasági, haszonbérleti szerződések ügyében benyújtandó törvényjavaslat tárgyában, majd a székesfőváros törvényhatósági bizottsága és a kerületi választmányok újjáalakításának elhalasztásáról szóló törvényjavaslatot is vita nélkül. A korlátolt felelősségű és a csendes társaságokról szóló törvényjavaslatot ismertette ezután Gaár Vilmos előadó és részletesen

fejtegeti a törvényjavaslat szükségességét. Hadik János gróf általánosságban elfogadta a javaslatot, mindamellett részletesen bírálta annak szakaszait. Hadik után Szitvay igazságügyminiszter emelkedett szólásra. A részletes tárgyalás során ismét Hadik János mondott részletes bírálatot. Hadik után Teleszky tette meg észrevételeit, amelyekre újból Szitvay reflektált. A napirendi vita során elhatározták, hogy a felsőház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja.

A miskolci kislakások építésének ügye a debreceni tábla előtt

Miskolcon száz kislakás építésének ügye körül differencia támadt a város és Uhrinyi Kovács Kocsárd, az építést végző vállalkozó között. A differencia mintegy hetven ezer pengőre rugott, amit a város az építési szakbizottság véleménye alapján nem volt hajlandó megfizetni a vállalkozónak. A város azzal érvelt, hogy a vállalkozó túlzott követeléseket támaszt, amit nem hajlandó honorálni.

Igy került az ügy a bíróság elé, amely első fokon egy kisebb összeget meg is állapított Uhrinyi Kovács Kocsárd számára. Felelősségét azonban az ügy a deb-

receni kir. ítélőtábla elé került, ahol most tárgyalják le. Ezen a tárgyaláson a vállalkozó újabb adatokat sorakoztatott fel, hogy követelésének jogosságát igazolja. Igényét azonban már jelentősen leszállította. Az ítélőtáblai tanács most újra átanulmányozza az iratokat s a jövő héten hoz ítéletet ebben az érdekes pörben.

Az ítélet elé a kislakásépítők is nagy érdeklődéssel tekintenek, mert ettől függ, hogy az eredeti vállalati összegben felül mennyivel kell többet fizetniük a kislakásokért.

A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalkörének tagjai e hó 14-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel táncal egybekötött családi összejövetelt rendez, a Gambirinus különteremben. Ezen családi összejövetelre a dalkör kedves ismerőseit és jóbarátait ezúton is tisztelettel meghívják. Belépődíj nincs. Külön ruhatár.

Szombaton, december hó 14-én lesz az OMIKE menza bál. Bálroda: Arany Bika épület, első emelet 17. számú szoba. Hivatalos óra délután félháromtól félnyolcig.

Amatőrök felvételeit kidolgozza, nászolja, nagytisztát készít Berzéki fotobörze, Piac ucca 38.

Ideális feleség, ideális barát. Az egyik angol lap kérdést intézett előfizetőihez, hogy mondják meg, milyen az ideális feleség és milyen az ideális barát? A beérkezett válaszok alapján a következőkben foglalta össze a lap a meghatározásokat: Az ideális barát: öltözködik mindig dívtosán és elegánsan, hogy mindenki csillogó szemmel nézen végig rajta, ha feltűnik az oldalamon. Az ideális feleség: mindig öltözködik szolidan. Főleges, hogy feltűnést keltsen, ha együtt vagyunk. Az ideális barát ne végezzen olyan munkát, amely elrontja a kezét. Az ideális feleség tudjon jól főzni és kézimunkázni. Az ideális barát szerezze a sportot. Az ideális feleség ne követelje tőlem, hogy szombat esti golfpartinál a kedvéért lemondjak. Az ideális barát érdeklődjön életemben a tevékenységem iránt. Az ideális feleség ne untasson aprólékos kérdésekkel, hogy mit csináltam egész nap az irodában. Az ideális barát tancsoljon jól. Az ideális feleség ne táncoljon. Az ideális barát viseljen bubifrizurát. Az ideális feleség csak akkor vágassa le a haját, ha már mindenki régen bubifrizurát visel, még a nagyanyák is. Az ideális barát szerezzen, tiszteljen és fogadjon szót. Az ideális feleség fogadjon szót, tiszteljen és szeressen.

Látta-e már magát filmen? A merev fénykép helyett készítsen családjáról életvidám filmet, melyet otthon bármikor levetíthet. Vegyen Pathé Baby felvétel és vetítógépet a tiszántúli vezérképviseletől: Berzéki fotobörzénél, Piac ucca 38. Díjtalan bemutatás egész nap.

Szüzdohány árusításáért elítéltek egy debreceni asszonyt. A debreceni törvényszéken csütörtökön délelőtt tartották meg a tárgyalást özvegy Kócsa Istvánné debreceni asszony ügyében, aki 43 kilogram szüzdohányt árusított el, többnyire földművesek közt. A bíróság a tanú kihallgatások után bizonyítva látta a vádat és 226 pengőre ítélte el az asszonyt.

Modern művészeti fényképek Ruzsckánál. Piac u. 32.

TÉGLA és CSERÉP legolcsóbban kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglyárból. Eladás Hatvan u. 13. LIL. e. Telefon 610.

Az Omike bálra

felvágottak és sendvicsek tálcán szervírozva megrendelhetők NEUMANN MÓRNÁL Bádigos ucca 2. sz. alatt.

A munkanélküliség és a nyomdászok illetéke. A szakszervezetek vezetősége részéről a következő sorokat kaptuk: Nyilatkozat. A munkanélküliség ügyében a tegnapi nap folyamán egy küldöttség előtt Vásáry István polgármester olyan kijelentést tett, amely alkalmas arra, hogy a szakszervezetek felől a közönségben téves fogalmakat keltsen. Ennek ellensúlyozására a következőket óhajtom a nagy nyilvánossággal közölni: A szakszervezetek közül egyedül a nyomdászszervezet tagjai fizetnek 300 pengőn felül illetéket évente, míg a többi szakma átlagban évi 70-80 pengő járulékkal van megterhelve. A nyomdászok az általuk fizetett 50 pengő jövedelmi adó után ugyan vajmi kevés szociális ellenszolgáltatást kapnak, ellenben a nyomdászszakszervezet tagjainak a következők segélyeket nyújtja: munkanélküli segély heti 24 pengő, betegsegély heti 14 pengő, utassegély heti 14 pengő, gyermekgyógyi segély havi 45 pengő, rokkantségely heti 24 pengő, özvegysegély 1200 pengő, temetkezési segély 144 pengő, árvasegély havi 10 pengő. A nyomdászszervezet tehát megoldja azokat a szociális feladatokat, amelyek külföldön már mindenütt állami feladatot képeznek. Ezzel szemben a nyomdászok nem 50 pengőt, hanem kereseti és jövedelmi adóval együtt mintegy évi 200 pengőt fizetnek s miután ők nem mennek a heti 15 pengőt biztosító nehézségi és kötermelési munkára, most arra kíváncsiak, hogy mik azok a szociális segítések, amit a 200 pengő adó fejében kapnak. Ezenkívül pedig az állam az évi 300 pengős szakszervezeti járuléknak köszönheti, hogy a nyomdai munkások abban a helyzetben vannak, hogy ily magas adó róható ki rájuk. Debrecen, 1928 december 12. Holli János sk. szakszervezeti titkár.

Ruzitska gyermekképei utólréteget. Műterem egész nap fűtve. Piac ucca 32. szám.

Szombaton, december hó 14-én lesz az OMIKE menza bál. Bálroda: Arany Bika épület, első emelet 17. számú szoba. Hivatalos óra délután félháromtól félnyolcig.

Betörtek, hogy karácsonyára való cukrot lophassanak. A debreceni rendőrségben jelentette Schiffman Ábrahám kereskedő, hogy a Hatvan uca 28. számú házban lévő raktárba betörtek az elmúlt éjszaka és több kiló karácsonyára való cukrot elloptak. A betörő kiszedte a raktár falából a téglát és úgy hatolt be. Érdekes, hogy a raktárba rövid idő leforgása alatt négyezer törtek már be és a legutóbbi betörésnél 260 pengőt zsákmányoltak. A rendőrség a betörések ügyében megindította a nyomozást.

Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Herkules terméskészítés keserűvíz különösen értékes szesedésnél igen hasznos bélszabályozó szer. Kapható mindenütt.

Kövér libát loptak a Rákóczi uccai piacon. Csütörtökön délelőtt a Rákóczi uccai piacon kövér libákat árult Kovács Antal gazdálkodó, akitől állítólag Dávid Ferencné, Schvarcz Berta elloptott egy kövér libát. A gazdálkodó lármát csapott, mire elfogták Dávid Ferencné egy kövér libával a táskájában. A kihallgatáson Dávidné azt hangoztatta, hogy a libát ő vásárolta egy asszonytól, kinek nevét nem tudja. Az eljárás folyik az ügyben.

A Műpártoló Egyesület képzőművészeti és iparművészeti kiállítása a városházán e héten naponta délelőtt kilenctől délután hétig van nyitva.

PERCEL műtermében (Szent Anna uccai városi bérház) Takarékoság könyvecskéire hatvani hitelre készíthetők mű-, tájképeket, interiórokat.

Galánffy Lajos és Baumann Gyula dr. szonátaestje december hó 14-én, szombaton este a zeneiskola hangversenytermében lesz. Jegyek: elsőrendű 4 pengő, másodrendű 3 pengő. Springer könyv- és fotoszaküzletben.

Női kézitáskák, uti bőröndök, teljes uti felszerelések, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legfinomabb valódi bőrökből Mentze-áruházban, Piac ucca 38.

A világhírű Meinel-kávészemlény finom, teljes aromája kiválóan érvényesül cégünk különlegességében, a mi kávécsokoládénkban. — Meinel Gyula kávébehozatala és csokoládégyára.

Gallérja, báli inge

mi, dig olyan lesz, mint az új, ha **Simonffy ucca 7. szám alatt** tisztítatja.

Szombaton, december hó 14-én lesz az **OMIKE menza bál.** Báliróda: Arany Bika épület, első emelet 17. számú szoba. Hivatalos óra délután félháromtól félnyégig.

A legszebb gyermekjátékok és foglalkoztató eszközök, ébren tartja a gyermek tanulási vágyát, száz és száz újdonság naponta érkezik Mentze-áruházba, Piac u. 38. szám.

RADIO

PÉNTEK, december 13.
 Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny.
 9.30: Hírek.
 9.45: A hangverseny folytatása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízál-
 lásjelentés magyarul és németül.
 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból,
 időjárásjelentés.
 12.05: Hangverseny. Közreműködnek:
 Deutsch Rózi (zongora) és Perényi Gabriella
 (ének). Zongorán kísér. Polgár Tibor.
 12.25: Hírek.
 12.35: A hangverseny folytatása.
 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-
 jelentés.
 14.30: Hírek, élelmiszerárak.
 15: Piaci árak és árfolyamhírek.
 15.45: Fulton-rendszerű képátvitel.
 16.15: Józsa Rezső mesél a gyermekeknek.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-
 jelentés. Hírek.
 17: Szegedy István novellái: 1. Kisebél. 2.
 A levante. Felolvassa a szerző.
 17.30: Magyar Imre és cigányzenekarának
 hangversenye.
 18.30: Mit üzen a rádió?
 19.25: A m. kir. Operaház előadásának is-
 mertetése és az előadás színlapjának felolva-
 sása.
 20.30: A m. kir. Operaház „Sevillai borbély”
 előadása. Vig dalmű 3 felvonásban. Zenéjét
 szerzette Rossini. Fordította: Harsányi Zsolt.
 Utána kb. 22.30: Pontos időjelzés, időjárás-
 jelentés, hírek. Majd: Pertis Jenő és cigány-
 zenekarának hangversenye a Britannia nagy-
 szállóból.

Külföld.
 Berlin. 16.30: Z. 19: G. 20: Opera. 22.30:
 Szórakoztató est.
 Brünn. 11.30: G. 12.30: Z. 16.30: Kz. 19.30:
 Opera.
 Davenport. 16: Z. 17: Tz. 19.30: Kz. 22: Tarka
 zenés est. 23.15: Tz.
 Frankfurt. 16: Z. 19.30: Hg. 20.15: Szindarab
 21.15: Z. 22.30: Z.
 Hamburg. 17.55: Z.
 Kassa. 12.05: G. 17.10: Hg. 20.05: Hg. 21: Z.
 London. 16.30: Z. 17.30: Kz. 19.45: Z. 20.45:
 Kz. 24.15—1: Tz.
 Milano. 17: Z. 20.30: Hg.
 München. 16.30: Z. 17.10: Hg. 19: Tarka-est.
 20.30: Z.
 Pozsony. 11.30: G. 12.30: Z. 19.15: Opera.
 Prága. 11.15: G. 12.30: Z. 16.30: Hg. 19:

Opera. 22.15: Z.
 Róma. 17.30: Kz. 21.02: Operett.
 Varsó. 16.15: G. 19.25: G. 20.15: Hg.
 Bécs. 11: Z. 15.30: G. 16.15: Hg. 20.05: Kz.
 Zürich. 15.30: G. 16: Kz.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:
PÉNTEK este 9 órakor: **Tizennyolcéve-**
sek. Szigoruan csak felnőtteknek!
SZOMBAT este 9 órakor: **Tizennyolcéve-**
sek. Szigoruan csak felnőtteknek.
VASÁRNAP délután: **Vasgyáros.** Kez-
 dete félnyég órakor. Mérsékelt helyárak.
VASÁRNAP este 9 órakor: **Tizennyol-**
cévesek. Szigoruan csak felnőtteknek.

Denevér

Több, mint félszázada immár, hogy *Strausz* János megírta a *Denevér*-t és ezzel megalkotta a bécsi operettstílus egyik remekművét, amely egyben az egész műfajnak is egyik kiemelkedő standardműve. Fél század múltán is csodálatos frissességgel hat ez a pompás operett, amit nem ok nélkül szoktak vígoperának is tekinteni, hiszen ebből a remek muzsikából meg-
 ejtő varázssal árad a könnyen habzó vidám-
 ság, a finom kedélyesség, csillogó, meleg hu-
 mor. Lendületes, mámoros optimizmusa, a szí-
 vet megláktató, örömteli hangok gazdag tö-
 mege páratlanul teszi ezt a klasszikus mű-
 vet, amelyben ellenállhatatlan tisztasággal
 bontakozott ki *Strausz* János keringőzenije.
 És kár, hogy nem frissítik fel az avult fordí-
 tást, mert *E. Háflner* és *R. Genée* librettója,
 amit *Meilhac* és *Halévy* Reveillonja után írtak,
 még így is nagyon hatásos, ügyes színpadi
 munka.

A Csokonai-színház röprízét *Szathmáry* Endre dirigálja, igen szépen oldva meg azt a feladatot, amit a legnagyobb karmesterek is olyan szívesen szoktak vállalni. A *Strausz*-
 muzsika megejtő melodiaművelésével látvány hül-
 lámoztatja, a vidám színeket, ragyogóan ele-
 gáns orkesztrális ötleteket stílusosan érvé-
 nyesíti. *Remete* Géza rendezése jól alkalmaz-
 kodik a bevált tradíciókhoz.
Rosalindát Kovács Ilonka, a budapesti Városi
 Színház tagja énekei, elsőrendű vívőerejű,
 szép magassága, értékes, tiszta szopránnal, jó
 kulturával; *Adélan Timár* Ila egyik legjobb
 figuráját állította ismét színpadra; gördülé-
 keny, világos színekben gazdag, hajlékonyan
 felszökkenő szopránja könnyen győzi a kolo-
 raturpartú nehézségeit és játékban is igen jó;
Szűcs László friss, erővel teljes, finomságok
 alá is könnyen hajló tenorja kitűnően hat,
Eisensteinja — apróbb szereleiségeket leszá-
 mitva — figurában is kedves, hőbortosan ele-
 ven; *Burányi* Albinnek kellemes színű tenorja
 van s ez a hanganyag megérdemli a vele

való foglalkozást, Alfréd kifogástalan elének-
 lésére azonban egyelőre még nem alkalmas;
Ferenecz Marianne stílusos Orlofszky; ének-
 ben és játékban biztos Falke *Sugár* Gyula;
Takács Oszkár ügyes színeket talál *Frank*
 figuráihoz és *Frosch* pompás alakját erővel
 teljes komikummal állítja színpadra *Szigethy*
 Andor. A *Misoga-pár* groteszk polkája sike-
 rült produkció. (bl)

A SZÍNHÁZI IRÓDA HÍREI

Ma mutatja be a színház *Lakatos* László
 rendkívül érdekes, újszerű, 3 felvonásos vig-
 játékát, a budapesti Belvárosi Színházban
 nagy sikerrel színre került *Tizennyolcévesek*
 című művét. A színház igazgatósága tisztelet-
 tel kéri fel a szülőket, hogy serdülő gyerme-
 keiket a *Tizennyolcévesek* előadásaira ne hoz-
 zák magukkal. A *Tizennyolcévesek* mai, hol-
 napi és vasárnapi előadásai szigoruan csak
 felnőttek által tekinthetők meg és kivételesen
 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap délután félnyég órai kezdettel e
 szezonban először kerül színre *Ohnet* világ-
 híri színműve, a *Vasgyáros*. A főbb szerepe-
 lket *Tuboly* Lujza, *Sulyok* Mária, *Fábián* Já-
 nos, *Bálint* György, *Vajai* Magda, *Thuróczy*
 Gyula, *Ditrói* Ica és *László* Gyula játsszák.
 Mérsékelt helyárak.

Jön: **TOMMY ÉS TÁRSA!**
 Jön: **TOMMY ÉS TÁRSA!**
 Jön: **TOMMY ÉS TÁRSA!**
FEDÁK SÁRI ÚJRA VENDÉGSZEREPEL
DEBRECENBEN.

A nagy magyar primadonnának legutóbbi
 debreceni vendégszereplése a legteljesebb si-
 ker jegyében folyt le. Óriási azoknak a száma,
 akik a két zsúfolt ház miatt a színházi jegy-
 pénztártól kénytelenek voltak jegy nélkül tá-
 vozni és így a minden oldalról megnyilvánuló
 közöhségnek enged az igazgatóság, midőn tár-
 gyalásokat kezdett a népszerű divával, hogy
 megnyerje hallatlan sikerű vendégjátékának
 megismétlésére. *Fedák Sári* tulszúfolt pro-
 gramjából sikerült még párisi útja előtt egy
 napot Debrecen részére biztosítani s így je-
 lentethetjük, hogy december 19-én, csütörtökön
 ismét fellép *Fedák Sári* a „Szókkik az asz-
 szony”-ban, hogy nagyszerű művészetében
 azoknak is alkalma legyen gyönyörködni, akik
 a multkor elővételben elkerült zsúfolt házak
 miatt nem tudtak jegyhez jutni. Nehézséget
 okozott a fennálló négy bérleti nap bérlőpub-
 likumának kielégítése is, így tehát a decem-
 ber 19-én megismétlendő vendégjáték alkalmá-
 ból az igazgatóság a bérlők iránti előékeny-
 ségből ugyanazt a kedvezményt (20 százalé-
 kot a felemelt helyárakból) biztosítja, mint az
 első alkalommal. A várható hatalmas érdeklő-
 désre való tekintettel a torlódás elkerülése
 végett a december 19-iki egyetlen *Fedák* es-

tére a mérsékelt felemelt helyáru jegyek
 árusítását már a tegnapi napon megkezdte a
 színházi pénztár és ajánlatos a belépőjegyek-
 ről minél előbb gondoskodni.

Fedák Sári partnere ezúttal is az első al-
 kalommal megérdemelt nagy sikert aratott *Ker-
 tész* Gábor, a Budapesti Városi Színház daltárs
 bonvivánja lesz.

MOZI

Apollo

Péntek, szombat, vasárnap. Dec. 13., 14. és 15.
 Két attrakció! Egy előadásban!
ASSZONYSIKOLY
 (Nőbrólk karmaiban.)
 Keleti romantika 10 érdekes felvonásban.
 Főszereplők: *Wladimir Gaidarow*, *Clare Rom-*
mer, *Dolly Davis* és *Charlie Chaplin*.
 Megelőzi:
REJTÉLYES LÁDA
 Vig kalandok 7 bravuroz felvonásban.
 Főszereplők: *Georg Duryca*, (az „Istentelen
 leány” főszereplője.) *A kis Coghlan*, *Virginia*
Bradford és egy okos majom.

Víg színház

Péntek, szombat, vasárnap. Dec. 13., 14. és 15.
 Világfilm!
Tolsztoj Leó világhíri drámája és *W. Pudow-*
kin, a kiváló orosz színművész *Fedja* szerepé-
 nek alakításával:
AZ ÉLŐ HOLTTEST
 Orosz társadalmi dráma 9 felvonásban.
 A főszereplők: *Maria Jacobini* és *Gustav Diehl*.
 A filmhez eredeti orosz ének- és tánciskerettet
TIZ TAGU KOZÁK KÓRUS
Nikolaj Wszwedoloff volt orosz tábornok
 dirigálja.
 Előadások kezdete hétköznap 6 és 8 órakor.
 Vasárnap 4, 6 és 8 órakor.
 Jönnek hétfőtől *Víg színházban*: *Orczy* bá-
 rónő regénye nyomán készült: *Összeesküvők*
 (A börcsuklyás.) Regényes történet az inkvi-
 zíció korából, a főszereplők: *Bánky* Vilma,
Ronald Colman, *Lukács* Pál és *Noah Beary*.
Apollóban: *Rudolf Bernauer* és *Rudolf Öster-*
reicher világhíri színműve *Az édenkert* (Sze-
 relmi történet.) A főszerepben: *Corine Griffith*,
 a színhelyek: Bécs és Montecarlo.

Meteor

Szombaton:
 Két sláger egyszerre! Csak felnőtteknek!
AZ ÓSÓK VÉRE
 A bűnhődés drámája 8 felvonásban.
Marcella Albani, *Walter Rilla* és *Carl de Vogt-*
tal és
A CSUKK CSALÁD CSEMETÉJE
 Nagy burleszkattrakció 8 felvonásban.
 Előadások: 6 és 8 órakor.

Egy világsavargó naplójából.

Irta: **Faludi Kálmán.**

„Interju.”

Azonnal táviratoztak a szüleimnek, akik már agyon-
 busultak magukat utánam.
 Szegény édesapám eljött értem.
 Mint becézett gyermek, nem részesültem az első ta-
 lálkozás jól megérdemelt gyönyörűségeiben, hanem
 elhelyett nagy diadalal vitt haza szülővárosomba, hol
 akkorra már pájtásaim valóságos legendákat szöttek rö-
 vidre nyirt homlokom köré.
 Az első kudarc nem keserített el. A szökések min-
 den évben, rendre következtek. Így azután a középisko-
 láimat is minden évben máshol végeztem. Kicsaptak
 Nagykőrösön, Pápán, Nagyváradon és Brassóban.
 Az utazási hajlamaim egyre nagyobb és nagyobb
 mérvűek lettek. Azt mondták rám, hogy „ez a
 mániája!”
 Tizennégy éves koromban végre beadhattak a keres-
 kedelmi tengerész-akadémiába és miniszteri engedéllyel,
 mint első éves neotikus, beosztottak hajóinasnak egy
 Brazíliába induló gőzörsre. Több szidást kaptam, mint
 enni és több verést, mint szidást.
 Dél-Amerikában már megelégettem a dicsőséget és
 Santosban leszöktem a hajóról.
 Kivándorló ruthének közé keveredve, mint favágó,
 bekoboroltam egész Brazíliát.
 Egy év múlva hazahoztak.
 Tizenhétéves koromban irtam az első karcolatot
 „Zsobokvár” címmel, mely a magyar kivándorlók rette-
 netes sorsát ecsetelte. A „Pesti Hírlap”-ban megjelent
 cikknek olyan hatása volt, hogy országos akció indult
 meg „Mentsük meg a ruthéneket” címmel, melynek ered-
 ménye később az lett, hogy kormányköltségen visszate-
 lepitettek száztizennyolc család máramarosi és győrme-
 gyei kivándorlót.
 A következő esztendő tanulóssal telt el. Készültem
 az „utamra”.
 1903 május 2-án, tizenhétéves koromban, egyedül,

csekély anyagi támogatással, az Erdélyi Kárpát Egyesi-
 let ajánló levelével és a magyar Nemzeti Múzeum „er-
 kölcsei” támogatásával megindultam földközi útamra.
 Ötvenhét hónap alatt bejártam egész Európát,
 Ázsia egy részét, Észak- és Kelet-Afrikát és egész Dél-
 Amerikát.
 Utam nagyobbik részét gyalog tettem meg.
 Hazajöttem egy felaprózhatatlannak hitt lelki
 kinccsel.
 Büszkén, gazdagon és amerre csak jártam, pazarul,
 két kézzel szórtam mindenkinek azt az anyagot, amelyet
 mások busásan tudtak kamatoztatni, míg nekem csak a
 pillanatnyi nagylelkűségek szánalmas aprópénze jutott.
 Nagyon fiatal voltam. Ez volt a hibám.
 Talán egy kicsit többet is tudtam, mint mások és
 ezt nem tudták megbocsátani.
 Huszonkétéves etnografus!
 Ezt csak nem lehet komolyan venni. Az utolsó tör-
 döfést Kolozsváron kaptam. Az egyetemi kör hívott le
 egy felolvasásra. — A koptoknak, Egyiptom őslakóinak
 jellem és faji átalakulását a keresztény hitbe való beolva-
 dásukig — dolgoztam fel. A meglepetés és siker oly nagy
 volt, hogy egy hétig a tenyerükön hordtak, de aztán
 sietve kiküldtek Münchenbe, — mindenféle ajánlóleve-
 lekkel ellátva, — hogy tovább tanulhassak.
 Mire hazajöttem, már minden ajtó zárva volt
 előttem.
 Elneveztek tréfásan „világsavargónak”...
 És én nevettem a jó tréfán.
 Rettenetes sokat nevettem. Éjjel-nappal kacagtam.
 A vidám hahota felverte az életem csendjét. Nyugta-
 lanná tett. A kacaj forrása nyugtalanított. Nagyon mély-
 ről jött. És nem jött egyedül. Keserű könnyek közt
 buggyant ki belőlem.
 Aztán elapadt a könnyem. A kacagással együtt. De
 nem nyomtalanul. Előbb még kioltotta bennem azt a ma-
 radék tüzet, amit a sok fagyos közöny amagyi is le-
 lohasztott.
 Aztán már mi következhetett?
 Egy természetes lelki és fizikai folyamat. A hamu. A
 feledés mindent bevonó hamurétege; amibe sokszor
 olyan jól esik elmerülni...
 Azon a szépséges szívárványhídon, mely beivel a

lelkem mélyébe, ma már csak magam járok.
 Azt a kulcsot, amellyel az én szívetem ki lehetett
 nyitni, úgy eldobtam, hogy azt meg nem találja senki.
 Azt a varázsszót, amelyre kinyílta, magam is el-
 felejtettem.
 Talán csak egy, a leggyaralóbb emberi érzés piszkált
 néha belülről, mely kiragadott ismét a szürke ismeret-
 lenségből; az az érzés, ami kilencéves koromban csak
 mint sejtés nyilvánult meg bennem és amelynek ma már
 tudom a nevét.
 És ez a szent, a világot fentartó, közös emberi bü-
 nünk, — a hiúság!
 Ez nem engedte, hogy elsüljedjek.
 Ez vitt a magam szárnyán és vizs ma is a magam és
 mások fantáziáinak színes régióiban. És ami a fő: ez ad
 acélos erőt a karomba, hogy ököllel vágjak az arcába,
 ha kajánul vigyorog rám az élet.
 Aztán szembe álltunk egymással. Én és az élet. Nem
 lesből törtünk egymásra. Farkasszemet néztünk. S ha
 jött az alkalom, hajrá! — össze!
 Meghempergettük egymást alaposan. Sárban, pi-
 szokban, gyönyörben, mennyei boldogságban. De vi-
 gyáztunk, nagyon vigyáztunk, hogy a bírok rövid legyen.
 Sokszor voltam alul, most megint felül vagyok. Az
 élet erősebb, de én szívósabb vagyok. A nagy néző, az
 ösztönös buzdító itt is csak a hiúságom volt. Jól működ-
 dött. Felkergetett egészen, az élet legtetejére.
 Felülről kezdtem nézni mindent.
 Amit alattam láttam, az egy zürzavaros fénykhaosz
 volt, amelyből legintenzívebben csak az emberi képmu-
 tatás és a színes mázzal bevont hazugság villant ki.
 — Hiszen ez kész komédia!...
 Igen! Igen, komédia!
 — Megvan!
 Komédiázni! Éjjel, nappal, ébren, álmomban!
 Hazug fénnyel csalni, ámitani másokat. Mindig!
 Hogy sirjanak belé! Hogy kacagjanak belé! Hogy felejt-
 sék el, ha csak egy pillanatra is, hogy én is husból és vér-
 ből való ember vagyok! Hogy kábult fejjel dobják a lel-
 küket az én karjaim közé, hogy aztán oda lökhessem,
 arra dobhassam, amerre én akarom!
 Ezért lettem komédiás!
 — VÉGE. —

APRÓHIRDETÉS Tíz SZÓIG ÖTVEN FILLÉR
KÉT REGGELI LAPBAN
MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTA-
BABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁ-
MITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA.
FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATA-
LUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49.
SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI
UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM.
ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Levelezés

Rómeótól
levél ment az egyes postára.
9319-a

Házasság

Tekintélyesebb
hozományal férjhez menne
izr. urileány tisztviselőhöz.
Levelet kiadása „Egyszis-
tencia” jeligére. 9155-b

Férjhezmenne

izr. tisztviselő hozomány-
nyal állásban levő fiúval
berhez. Levelet „Tisztvi-
selő” jeligére kiadása.
9154-b

Nősülendők,

férjhezmenendők érdeklőd-
jenek Ügynökségnél,
Batthyány u. 13. alatt. Al-
landóan több jó parti elője-
lyezve. 9153-b

Kiadólabák

Különbejárati
szoba butor nélkül olcsón ki-
adó. Piac 58. sz., II. 28.
9313-b

Kiadó

májusra 3-4 szobás gyö-
nyörű lakások. Értekezni:
Péterfia 48., uccai emeleten.
4034-b

Uccai

szoba, konyha kiadó 20
pengőért 15-ére. Csillag u.
83. 9329-a

Uccai

butorozott szoba fürdőszoba
használattal kiadó. Arany
János 2. 9321-a

Kiadó

azonnalra is állomásnál egy,
kettő, háromszobás lakás,
egy tizméteres nagy terem
bármilyen célra. Erzsébet
ucca 109. 9323-a

Uccai

2 szoba, konyha, speiz azon-
nal kiadó. Domb ucca 3.
4041-a

Különbejárati

butorozott szoba december
15-re kiadó. Kossuth u. 58.
4038-b

Két

egymásba nyíló különbejá-
rati uccai butorozott szoba
kiadó. Miklós u. 25. 9328-a

Kiadó

különbejárati butorozott
szoba azonnal. Kigyó u. 12.
Vendéglő. 9331-c

Kiadó

csendes lakásnak butorozott
szoba. Értekezni Péterfia 48.,
uccai emeleten. 4035-b

Kiadó

azonnal beköltözhető udvari
két szoba, konyha külön ud-
varban. Lorántffy u. 42.
4026-b

Kiadó

a Böszörményi ut 13. számú
ház egészben vagy részben
kiadó. Értekezni Csapó ucca
22. szám alatt dr. Brunner
Lajosnál. 1840-d

Ház,

öt szobás modern lakással,
kerttel februárra kiadó. —
Tisztviselőtelep, Bornemis-
za u. 6. 3923-d

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS **50** FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN

CSAK MI KÖZÖLJÜK APRÓHIRDETÉSEIT

két reggeli napilapban.
APRÓHIRDETÉSEIT

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG

részére a következő helyeken lehet feladni: a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac
ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG kölcsönkönyvtárban, Széchenyi u. 2.; a HEGEDŰS
ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.

Egyszer fizet 50 fillért és ezert a pénzt a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG
közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CÍMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FEL-
ADOTT APRÓHIRDETÉSEIT KÉT NAPILAPBAN.

Butorozott

szoba kiadó két személynek.
Arany János ucca 42. sz.
9291-c

Gyönyörű

szoba, különbejárattal la-
kásnak vagy irodának ki-
adó. Piac u. 72., I. e. 9285d

Kiadó

Hungária épület, II-ik eme-
leti különbejárattal szép szo-
ba azonnal kiadó. Nagy Sa-
mu, ajtó 9. 9146-d

Uccai
májusra 3-4 szobás gyö-
nyörű lakások. Értekezni:
Péterfia 48., uccai emeleten.
4034-b

Könyvelő,

magyar-német levelező, bel-
és kül irodai munkálatok-
ban, valamint kereskedelmi
utazásban is gyakorlott, ked-
vező fizetésért állást vállal.
Szíves ajánlatot „Pontos és
lelkismeretes” jelige alatt a
kiadóba kérek. 8794-d

Elhelyezkedést

keres szolid izr. nőseMBER a
kereskedelem bármilyen ágá-
ban, lehetőleg mint helyi,
vagy vidéki akvirálásra. —
Szíves megkeresést a kiadó-
ba kérem „Agilis” jeligére.
9320-d

Pénz

Kölcsönpénzt
keresek 150-200 pengő.
biztos fedezet. Cim a kiadó-
ban. 4024-b

Retöltendő állás
LAPKIHORDÓ
asszonyok felvételnek a ki-
adóhivatalban, Piac u. 49.,
II. udvar.

Tanulót

ellátással lakás nélkül fü-
szerüzletembe felveszek. —
Vadászy, Meszera u. 1.
4025-c

Fényképész tanulónak

4 középiskolát elvégzett
művészajlamu leányt fel-
veszek. Perczel, Szent Anna
u. 10. 8551-d

Házmester,

kis családú, fizetéssel azon-
nal felvétetik, ugyanott két
sodrony ágybetét eladó. —
Vénkert, Dózsa ucca 12-b.
3037-c

Felvétetik

jó bizonyítvánnyal perfekt
főzőnő január 1-re. Felvilá-
gosítást ad házfelügyelő, Si-
monffy u. 13. 9318-d

Egy

nagyobb kifutóúti felvétetik
a kiadóhivatalban. 9317-d

Egy

jobb megjelenésű leány uric-
saláddhoz gyermek mellé
ajánlkozik. Cim: Kassai ut
34-b. 9330-a

Ingatlan

Komlóssy-ut 20.,
Széchenyi ut 27, 3 darab 300
négyzetméteres szép villatelek
eladó. Cim: Széchenyi ucca
28. 4039-c

Eladó

családi ház, egy szoba,
konyha, speiz, 300 négy-
zetm. földdel, jövizű kuttal,
villany bevezetve, baromfi-
és disznóól. Ára 3200 pengő-
gő, 2200 pengővel átvehető.
Katz-telep, Cserei ucca 4.
szám. 4038-c

Csokonai

u. 46. sz. ház rögtön elfog-
lalható 2 uccai szobás, elő-
szobás, konyhás lakással, is-
tállóval eladó. 4032-b

Eladó

Lónyai ucca 25. sz. ház, 6
ablak az uccára. Értekezni
lehet Bocskay tér 12., hen-
tesüzlet. 4022-c

Macson

eladó 10 hold föld. Értekez-
hetni dr. Veress ügyvédnél.
Sas u. 3. 4014-d

Vétel
kisebb tételben veszek. —
Hortobágy malom lisztüz-
let 5066-d

Buzát

MOSOTT RONGYOT
vesz a Hegedűs és Sándor-
nyomda, Piac u. 49. 7932-d

Használt kerékpárt

veszek. Harsányi, Eötvös
ucca 11. 9292-c

Üzletek
Uzlethelyiség
Hatvan ucca 15. február
1-re kiadó. 4023-c

Uzlethelyiség

modern, redőnyös, Pásti uc-
ca 2. sz. alatt kiadó. Felvi-
lágosítást ad dr. Sebestyén
ügyvéd, Piac u. 49. 1952-d

Szálloda

és vendéglő Debrecenben,
Hunyadi ucca 28., bérbeadó
vagy eladó. Britannia szálló
igazgatósága, Budapest.
9303-b

Uzlethelyiség

csinos berendezéssel átadó.
Tollkereskedelmi, Kossuth
u. 2. 4033-b

Uzlethelyiség

kiadó. Rentábilis üzlethez
esetleg társulnék. Hunyadi
ucca 14. Sirkóráktár. 9322-b

Eladás

Uj bor,
édes, literenként kapható.
Hajnal ucca 27., keresztépü-
let. 4036-a

1 klg.

libaaprólék P. I. — Schwarcz
Mórnál, József királyi her-
ceg u. 24. sz. 9325-a

Friss

libaaprólékot 1. — P-ért
Hirschnél kaphat, Simonffy
u. 27. 9326-a

Bösendorfer,

rövid, modern, gyönyörű
zongora eladó. Cim a ki-
adóban. 9330-b

Eladó

potomáron egy portásfülke,
márvány mosdó, fürdőszoba
berendezés, egy nagy terem-
be való Meidlinger-kályha,
viztartály, sarokdivány. Er-
zsébet ucca 109. 9324-a

Folytonógó

kályhák és fafűtésűek, hasz-
nált, de kitünő karban olc-
són eladók. Simonffy u. 57.
9307-b

Nádszékszövés,

fonott gyermekágyak 12 P,
javításokat elvállalunk. Ko-
sárfonoda, Kossuth ucca 25.
9305-b

Autótaxi

joggal együtt eladó. Erzsé-
bet u. 20. 9316-b

Íróasztalok

kisebkek és nagyobbak el-
adók. Arany János ucca 47.
szám alatt. 3661-d

Derbigyőztes

szép foksterier kölykök el-
adók. Bethlen u. 15., ke-
resztépület. 9300-c

Eladó

irodába, esetleg cselédszobá-
ba alkalmas kettős szekrény,
külön-külön is használható,
8 napig járó irodai óra, ru-
gós mérleg, rézmoszár, zsi-
rosbödön, ébresztőóra stb.
Szoboszlói uti bérház, első
lépcső, ajtó 8., délután 1-3
óra közt. 9005-d

Gyermekkocsi,

lakkozott, alig használt, na-
gyon jó állapotban eladó.
Püspöki palota, II. em. 17.
sz. 8627-d

Gyermekhajtány,

babakocsi és sok gyermek-
játék eladó. József kir. her-
ceg u. 34. 9180-d

Fajborok,

saját termésű édes magas
foku, az ünnepre leszállított
áron literenként is. Arany
János 30. Blazsek. 3059-d

Perpetium

fehér zománcozott salgatór-
jáni folytonógó kályha, alig
használt, eladó. Komlóssy
ut 8. 3987-c

Fűzőüzemben

egészségügyi haskötőket,
— melltartókat, harisnyatartó-
kat, csipőfűzőket, izlapokat,
hasmelegítőket legolcsóbb
árban szeresheti be. Fűző-
és keztüüzem, Kossuth u.
58. szám. 3229-d

Keztüük

átalakítását, javítását, festé-
sét, tisztítását, mosását,
— ezüstridikülök bélelését, ci-
garettatárcára, órákra, ké-
sekre, kulcsokra védőtoko-
kat legolcsóbb árban sze-
rezheti be. Keztü- és fűző-
üzem, Kossuth ucca 58.
3299-d

Bőrvarrógép,

egy balkaros, és egy sima
Apafy ucca 20. szám alatt
eladó. Udvarban balra, 3-ik
ajtó. 4001-d

Rádiódobozok

minden kivételben és méret-
ben kapható. Lusztig aszta-
los, Eötvös ucca 87. 692-d

Olcsón

eladó ebédő, háló, konyhai
butorok, disztárgyak, ké-
pek, darabonként is. kapha-
tók Deák Ferenc u. 8. sz.,
keresztépület. 9272-d

Hencserek,

diványok matracok készen
kaphatók Glattstein kárpí-
tos mesternél, Püspöki pa-
lota (hent az udvarban)
Telefon 17-24. 256

Eladó

irodába, esetleg cselédszo-
bába alkalmas kettős szek-
rény, külön-külön is hasz-
nálható, 8 napig járó irodai
óra, rugós mérleg, mozsár,
zsirosbödön, ébresztőóra stb.
Szoboszlói uti bérház, első
lépcső, ajtó 8., délután 1-3
óra közt. 3930-d

Léglézározsinór,

jundagomb, zsinór, paszo-
mányárak, harisnyafejelés és
zseffelvarrás legolcsóbb a
Paszmánygyárban, Piac
ucca 32. 1531-d

Különféle

Társat

1500 P-vel sürgősen keresek
biztos fedezetre. Cim a ki-
adóban. 9312-b

Németnyelvtanítás

legkönnyebben elsajátítható
módszer szerint úgy telje-
sen kezdőknek, mint hala-
dóknak igen mérsékelt díjért
Kivánatra házhoz megyek.
Rákóczi u. 36., udvarban
jobbra. 9028-c

Asszonyom!

Minden meg van bocsátva,
ha régi copfjai helyett kar-
ácsonyra ujat vásárol vagy
készített Boczán fodrásznál,
Hatvan u. 2. 9327-a

HUSFUSTÖLÉS

olcsón, pontosan Zöldfa ucca
3. szám alatt. 9010-d

Kiadó

azonnalra 6 lóra istálló. —
Ugyanott eladó tengeriszár.
Károly Ferenc József ut 46.
4019-b

Hatalmas

meglepetés lesz a Színházi
Élet karácsonyi száma. Elő-
jegyzést már most elfogad a
Grünhut hírlapiroda, Varga
ucca 27. 8953-d

A Tolnai Világlapja

karácsonyi számának ára
mint az elmúlt évben P 2.50
lesz. A tartalma az idén a
kétszerese. Előjegyzést már
most elfogad a Grünhut hírlap-
lapiroda, Varga ucca 27.
8951-d

Abronszvas

(papírbálakról) eladó. Piac
ucca 49., II. udvar, nyomda.
5456-c

CHAMOTTE TEGLA

és habarcs kapható: Lukács
Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan u. 15. 1824-d

Lisztek

régi jómínőségben, vala-
mint darák állandóan kap-
hatók a Hortobágyi malmi
isztüzletben, Böszörményi
ut 1. Megrendelések házhoz
szállítva. 8379-d

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, — kutygyűrűk
legolcsóbban beszerezhetők
Lukács Vilmos és Testvére
cementárúgyárban, De-
recen, Hatvan ucca 15.
1824-d

Szemfelszedést,

harisnyafejleszt, stoppolást
olcsón és gyorsan készít
Harisnyüzem, Hatvan u.
16. 6495-d

Gazdálkodók

a lisztüzleteiket méltá-
nyos árban beszerezhetik a
Hortobágyi malmi istüz-
letben, Böszörményi ut 1.
szám. Kedvező fizetési fel-
tétel. 8378-d

Vadászkeztüüket

speciális kiállításban, vala-
mint autó-, hajtó-, lovagló-,
alkalmi és uccai keztüüket
egolcsóbb árban árusít Kez-
tüüzem, Kossuth ucca 58.
Keresztépület. 3228-d

Husfustölést

elfogad Bikfalvy, Péterfia
u. 54. Ugyanott kapható
sertés- és marhabelek.
3999-d

Minden

huszadik előjegyző ingyen
kapja a Tolnai Világlap
vagy Színházi Élet karácso-
nyai számát. Siessen elője-
gyezni a Grünhut hírlapiro-
dában, Varga ucca 27. sz.
alatt. 8952-d